

420076 NAŠA LUČ

junij, julij, avgust 2003, letnik 52, številka 6

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

»ROMANJE TREH SLOVENIJ« NA SVETE VIŠARJE

Dragi rojaki!

Prisrčno ste vabljeni, da v nedeljo, 3. avgusta, poromate na Svete Višarje.

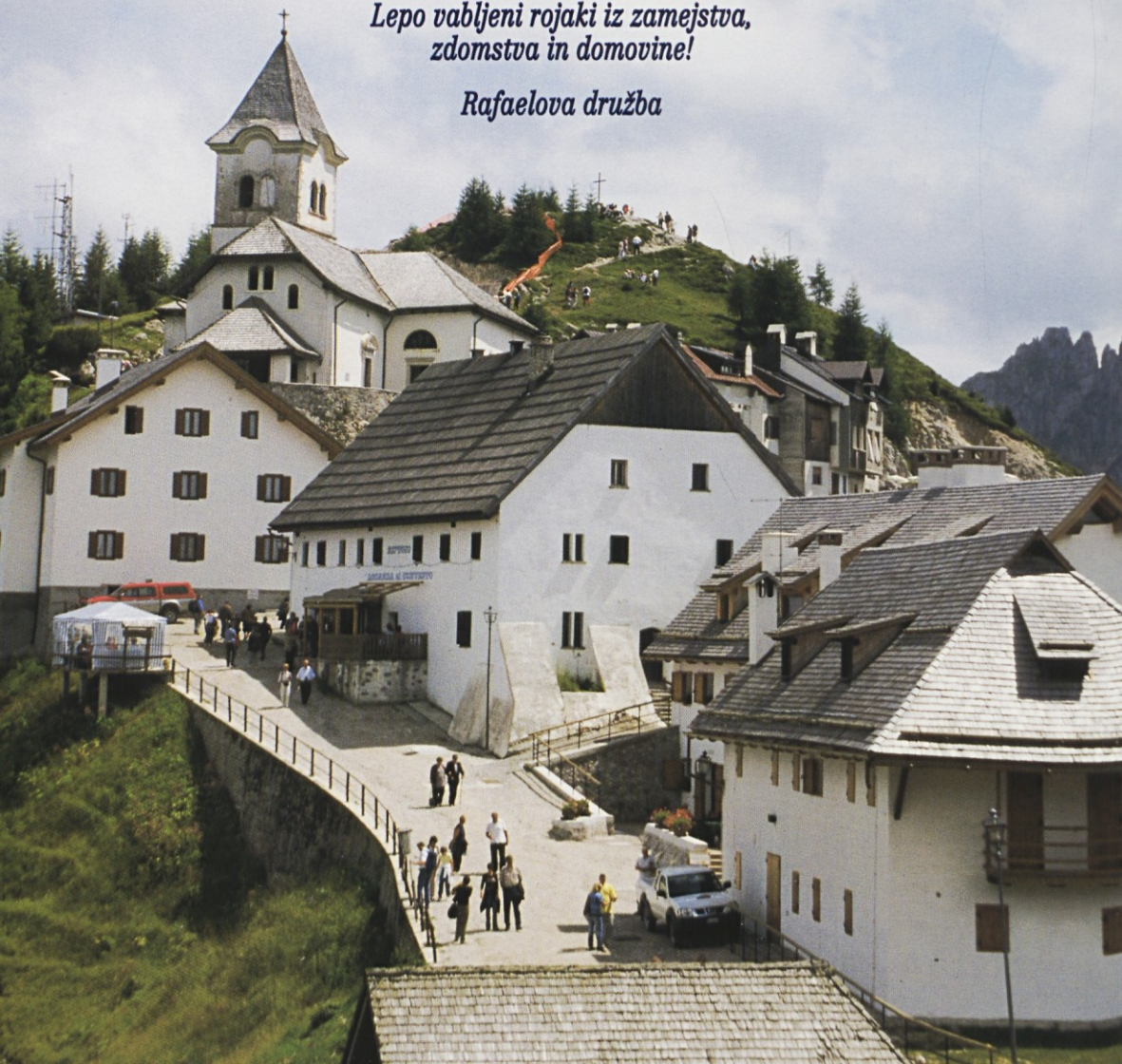
Tisti, ki se bomo odločili za hojo in premišljevanje ob Kraljevem križevem potu, se dobimo ob 8. uri zjutraj ob vznožju gore, nad Žabnicami.

*Ob 10.30 nam bo zgodovinar dr. Stane Granda predstavil razmišljanje z naslovom **Jutri slovenskega katoličana**.*

Vrhunec dneva bomo doživeli s sveto mašo, ki jo bo ob 12. uri daroval ljubljanski pomožni škof Alojzij Uran.

*Lepo vabljeni rojaki iz zamejstva,
zdomstva in domovine!*

Rafaelova družba

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Življenje moraš sprejeti
takšno, kakršno je, pa je lahko
vedno lepo, tudi v starosti 2

Cerkev kot tempelj
Svetega Duha 6

Tujec 7

Pastirske šege
in verovanja 8

Udba in njene žrtve 9

Arhivi Udbe 10

Prisluhnimo domovini 11

Slovenija moja dežela 14

Iz življenja
naših župnij 16

Srečanje v spomin
Vinka Žaklja 36

Jubilej moškega zbora
Moj šocelj 37

Leto brez sonca 37

Lučkin
kotiček 41

Malo za šalo 42

Oglasi 43

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Tartinijev trg v Piranu

Druga str. ovitka: L. Bekš: Sv. Višarje

Trejša str. ovitka: Arhiv NL: Kapela sv. Jožefa
v Merlebachu

Četrta str. ovitka: Rafaelova družba,

Nedelja Slovencev po svetu

Vse delam novo

Dva velika dogodka iz Jezusovega delovanja obhaja Cerkev v tem mesecu na binkošti in na praznik svetega Rešnjega telesa in krvi.

Prihod Svetega Duha je pregnal strah iz src apostolov in učencev in jih pognal v javno delo, 'da bi vsi ljudje spoznali Boga in njegovega Sina Jezusa Kristusa'. Prava ljubezen ne dopušča nobene bojazni pred ovirami in nasprotovanji ljudi in oblasti. Samo eno je potrebno: oznaniti ljudem Odrešenika, da se zavedo svojega osebnega dostojanstva.

Duh dela to tako tudi danes. Prepričane kristjane, take, ki so izkusili, 'kaj zmore Bog', postavlja v svet za svoje priče.

Osemdesetletni papež je zagnan oznanjevalec. Ne boji se naporov, čeprav so mu mnogi že pred leti oporekli, da ni več sposoben voditi Cerkve. Njegov odgovor je bil enostaven: 'Saj tudi Kristus ni stopil s križa, ko je bilo neznosno hudo'. V Španiji mu je prisluhnilo pol milijona mladih in skoraj milijon vernikov pri glavnem bogoslužju. Ljudje čutijo, da ta mož govori jezik upanja, govorico življenja.

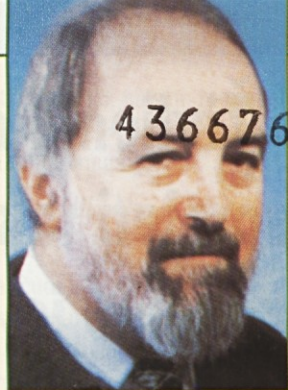
Znamenj preobrata, ki ga kliče Duh, je dovolj. Odvrniti se je treba od praznega življenja brez reda in vrednot. Dati je treba polnost življenju. Odkriti je treba smisel za žrtev in prostovoljno podaritev sebe in svojih moči za dobro bližnjega in s tem dati čast Bogu.

Duh veje preko tega sveta z novo močjo in ustvarja angažirane kristjane. Tudi po naših župnijah že dolgo ne gre nič več brez vernikov, ki odgovorno sodelujejo v skupnosti. Malo lepega se zgodi tam, kjer drug drugega poučuje, kaj bi bilo treba storiti. Malo sadov Svetega Duha je tam, kjer se v pripravah na birmo, prvo obhajilo, poroko ... ne zavzame vsa župnija.

In kje naj človek najde dovolj energije, volje in moči za vse to? Srečati je treba redno v skupnosti vernih. Njega, ki nam pravi: To je moje telo, kruh življenja. Hrana, brez katere ne boste zmogli te poti. Pridite, jejte!, vendar le s pripravljenim srcem.

Te stvari se resnično in vsak dan dogajajo med nami. Pozorni bodimo in se brez zadržkov oklenimo dobrin, ki ne izgubljajo vrednosti. Zakaj bi hodili s praznim srcem in puhlo glavo po svetu, ko pa nam je na razpolago veliko bogastvo in smisel življenja v Bogu.

Prijetno poletje, bogato sonca in lepih duhovnih doživetij vam voščil

Janez Pucelj

»Življenje moraš sprejeti takšno, kakršno je, pa je lahko vedno lepo, tudi v starosti.«

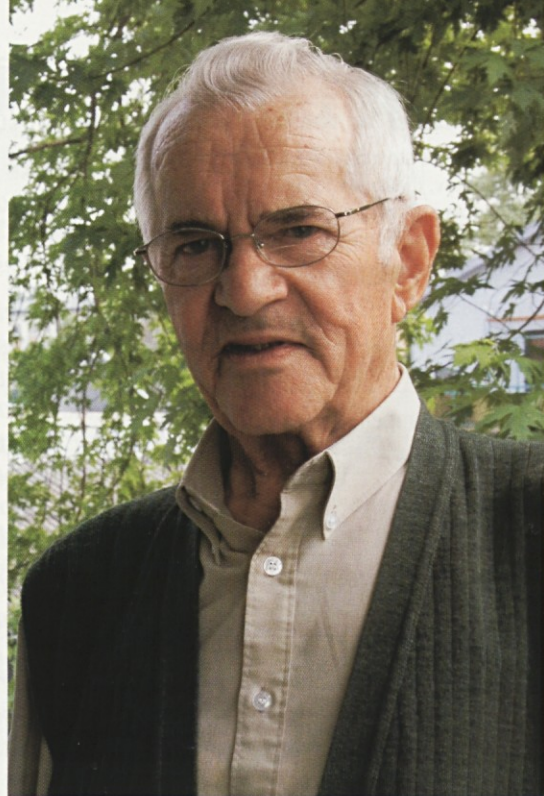
Stanko Zemljak je vse obiskovalce slovenske maše v Mannheimu presenetil, ko nas je povabil, naj po naslednji slovenski maši praznujemo njegovo osemdesetletnico. Nihče mu ni prisodil toliko let, tako čil je še.

Presenetil me je vaš življenjski optimizem, ki ste ga mimogrede razkrili ob praznovanju vaše osemdesetletnice. Verjetno vam je prav ta optimizem pomagala prebroditi mnoge preizkušnje, ki jih je prišla življenje?

Pravzaprav je ravno nasprotno – optimizma sem se šele ob preizkušnjah naučil. Ko sem bil na ruski fronti hudo ranjen, sem se v obupu hotel ustreliti, pa mi je to preprečil bolničar, ki mi je priskočil na pomoč. Nato sem znal kljubovati vsem preizkušnjam življenja.

To bo gotovo zanimiva zgodba, a pojdiva po vrsti. Povejte najprej kaj o svoji mladosti.

Rojen sem bil 30. aprila 1923 v vasi Krivica, župnija Prevorje na Kozjanskem. Naša družina ni bila preveč premožna, a kot kaže zelo žilava, saj so mnogi iz naše družine doživeli visoko starost. V osnovno šolo sem hodil v Prevorje, nato pa sem šel v gimnazijo v Rajhenburg v trapistovski samostan. Tam sem naredil tri razrede nižje gimnazije. Potem sem spoznal, da vzgoja za samostan ni zame, saj smo bili še otroci, pa smo že nosili meniško obleko. Šel sem od njih proč in se začel učiti za lesostrugarja. Po dveh letih je mojster prenehal z obrtjo in poiskati sem moral drugega mojs-

tra. Kmalu nato se je pričela druga svetovna vojna, ki mi je leta 1941 vzela še tega mojstra, ker je bil mobiliziran v nemško vojsko. Mene pa so za dobro leto do delili v Celje na delo pri železnici.

Torej ste bili že pod nemškim poveljstvom in so vas najbrž Nemci že imeli na seznamu za njihovo vojsko.

Seveda, v septembru leta 1942 so me mobilizirali. Najprej sem bil nekaj mesecev na pripravah na Tirolskem, od tam pa so me poslali naravnost v Rusijo. Za božič 1942 sem bil že na fronti na Krimu. Tam sem se naučil prvih ruskih besed in se za silo sporazumeval z Rusi, ki sem jih srečeval. Bil sem mlad in lahkomišeln in sem šel rad večkrat k neki družini, ne da bi pomislil, da lahko nemškim oficirjem zaradi tega postanem sumljiv. Prijetno mi je bilo, da se lahko pomenim z njimi ter da mi ponujajo čaj in kruh. Gospodar me je celo nagovarjal, da me lahko tako dobro skrije, da me Nemci ne bodo dobili. Tega si sicer nisem upal storiti, moj poveljnik pa me je k sreči opozoril, da me komisar opazuje in naj bom previden in ne zahajam več k civilistom, ker je to lahko zame zelo nevarno.

Večini je od ruske fronte znano samo to, da je bilo dosti mrtvih in da so bili nazadnje Nemci poraženi.

O usodi posameznih vojakov in srečanjih od blizu z Rusi se pa redko sliši. Zato bo zelo zanimivo, če nam še kaj poveste o svojih vojaških dnevih v Rusiji.

Nekoč sem moral gnati tri ruske ujetnike. Pri tem me je bilo kar malo strah, da me ne bi kje iz zasede ustrelili partizani. Pa sem se dogovoril z ujetniki: »Stopimo na stran, vi pa hitro zbežite. Jaz bom sicer streljal, a ne v vas. Vi pa bodite toliko poštene, da poskrbite, da partizani ne bodo streljali name.« Tako je tudi bilo. Streljal sem v zrak bum, bum, bum ... in se vrnil v tabor sam. Seveda so vpili name, kje so ujetniki, a jaz sem dejal, da so me napadli partizani in sem komaj ubežal. Vprašali so me, ali je kateri padel, pa sem odgovoril: »Kaj pa jaz vem, streljal sem po njih.«

Po vaseh smo morali ponoči preiskovati hiše, če ni morda kje skrit kak partizan. Šla sva vedno dva. Nemec je stražil zunaj, jaz pa sem šel po hišah, ker sem se lahko sporazumeval. Dvakrat sem naletel na partizana, ki sta prišla skrivaj k svoji družini. Jezus, Marija, kako se je prestrašil, da ni vedel, kaj bi naredil. Pa sem mu dejal: »Sem te videl in te nisem videl, ti pa glej, da me ne ustreliš v hrbet, ker bo potem gorela cela vas.« »Jaz tebe ne vidjot, ti mene ne streljot.« Njegova žena mi je hotela v zahvalo roke poljubljati, ker ga nisem izdal.

Dokler ste bili v vasi, je bilo verjetno še kar dobro, kako pa je bilo, ko ste bili na pravi fronti?

Mi nismo imeli kake velike fronte, ampak smo iz bunkerjev obvladovali le nekakšne majhne otočke po petdeset metrov. Med nas je po sedem, nazadnje sva ostala samo še dva, oba Slovenca: neki Selišnik iz Savinjske doline in jaz. On je hitro zaspal, tudi na straži. Ko sem ležal v bunkerju, naenkrat zaslišim koroake. Vzel sem v eno roko baterijo, v drugo pa pištolo in čakal. In mi pride v bunker Rus, ki je zašel, ko je nesel večerjo svojim tovarišem. Oboji smo namreč imeli podobne bunkerje. Zavpil sem: »Roke gor.« Revež se je tako ustrašil, da mu je posoda padla na tla. Tudi on je bil še zelo mlad. Nisem vedel, kaj naj naredim. Najprej sem pogledal, če oni drugi mogoče spi, pa je res spal. Potem sva z Rusom počistila po tleh, zvezala posodo tako trdno skupaj, da ni nič ropotalo, nato sem ga peljal ven. V zrak sem ustrelil raketo, da se je videlo in mu pokazal smer, kje so ruski položaji. Vprašal sem ga, če ve geslo, da bo lahko prišel k svojim, pa je bil tako prestrašen, da ga je hotel kar meni povedati. Naročil sem mu, naj najprej hitro teče; če bo začelo pokati, naj se pa plazi. Bog ti daj srečo. Tudi on mi je

hotel celo čevlje poljubljati v zahvalo, pa sem mu rekel: »Butec, beži hitro!« Bog ve, če je še živ in če mu kdaj pride na misel, kako sem mu pomagal.

Kako ste pa doživljali prave bitke, ko je bil marsikdo ranjen ali ubit?

Enkrat sem doživel skoraj čudež. Nekaj so nas ponoči poslali v bitko, drugi pa so lahko spali. Ko smo se celi in zdravi vrnili nazaj, se mi je zdelo čudno, da je vse tako tiho, nobenega smrčanja. Malo sem pocukal tovariša ob mojem prostoru, pa se ni zganil. Potresel sem ga še močnejše in ugotovil, da je mrtev. Vsi so bili razmesarjeni od granat in mrtvi. Mi, ki smo bili poslani v bitko, smo pa ostali živi! Sicer sem bil trikrat ranjen, najhuje tretjič, ko mi je raztrgalo roko, a vselej sem ostal živ.

Našim bralcem še nisva povedala, da ste invalid, ker ste med vojno izgubili roko. Najbrž je trpljenje neznosno, ko človeku raztrga roko?

Bilo je pozimi, januarja. Bili smo na pohodu, ker smo morali zapustiti postojanko in iti na drugo. Ko smo prišli na odprto polje, sem kar naenkrat začutil, kot bi me nekdo s palico udaril po roki. Speklo me je in mi roko vrglo nazaj za hrbet. Potegnil sem jo nazaj in že opazil, da je bil rokav razcefran. Takoj sem vedel, da

Stanko Zemljak v meniški kuti (drugi z desne)

me je zadela eksplozivna krogla, bolečin pa nisem čutil. Bilo je pri neki vasi, okrog so bile nekakšne piramide iz koruznice. Vrgel sem se na tla k eni od teh koruznih piramid in se poskušal obvezati. V naglici nisem mogel najti povojev, zato sem si kar rokav s srajce odtrgal in si prevezal roko, ki je močno krvavela. Potem sem premišljal, kaj naj naredim. Drugi so se že razbežali in ni bilo nikogar več. Pa mi je prišlo na misel: počil se bom. Ker sem bil mitraljezec in sem imel pištolo, sem jo vzel v desno roko, a je nisem mogel napeti. Ko sem se s tem trudil, me je kar naenkrat nekdo udaril po roki, da je pištola odletela po tleh. Ker sem mislil, da je Rus, sem se tako ustrašil, da sem na glas zavpil. Vendar je bil to nemški bolničar, ki se je priplazil k meni. S strogim glasom je rekel: »Fant, kaj misliš narediti, si znorel?« Potem me je prevezal in me za pete vlekel po snegu na varno.

Mogoče vam je ta huda nesreča celo obvarovala življenje, saj ste bili tako obvarovani pred nadaljnjimi nevarnostmi na fronti.

Seveda sem bil rešen fronte. V neki šoli je bila zasilna bolnica, kjer so ranjence operirali. Ko me je bolničar privlekel tja, sem najprej prosil, naj mi snamejo čevlje, ker zaradi mraza ne čutim prstov na nogah. Prinesli so snega in mi masirali prste in mi jih tako rešili, da mi niso ozebli. Potem so mi odrezali roko na komolcu. Bilo je preveč ranjencev in preslaba oprema, da bi mi lahko roko rešili. Operirali so kar brez narkoze, le z injekcijami so ublažili bolečine. V kotu sobe je bil že kar precejšen kup odrezanih rok in nog. Bolečine so se pojavile šele pozneje, ko smo tri dni čakali na letalski prevoz v Nemčijo. Najhuje je bilo v letalu, takrat sem imel najhujše bolečine. Končno mi je bolničar dal injekcijo, bolečina je prenehala, jaz pa sem zaspal in se zbudil šele ob pristanku na Poljskem. Od tam pa z vlakom do Henstedta pri Hanovru.

Ob poroki

Ob zlati poroki

Ko ste prišli v pravo bolnico, so vas verjetno še enkrat operirali in pripravili ostanek roke, da bi bil vsaj malo uporaben?

To se je zgodilo šele po petih tednih, ko so me poslali bližje domu, v Gradec. Tam se je zdravnik kar razhudil, kdo mi je tako malomarno odrezal roko. Kar sam sem zagovarjal zdravnika, ki me je prvi operiral, saj na fronti ni bilo ne časa ne možnosti. Glavnega zdravnika v Gradcu sem si dobro zapomnil. Bil je majhne postave z veliko glavo. On se je zavzel zame ter obljubil, da mi bo roko popravil, kolikor se da, da bom lahko nosil protezo. Prej se mi je rana kar naprej gnijala in se ni hotela zaceliti. Po operaciji v Gradcu pa se je zacelila v enem tednu. Potem sem bil leta 1944 odpuščen domov kot osemdesetodstotni invalid.

Končno ste si lahko oddahnili od vojnih nevarnosti. Kolikor vas poznam, vas izguba roke pozneje ni več spravljala v obup?

Po končani vojni sem se zaposlil v pivovarni Laško kot vratar. Čez dve leti sem se poročil z Anico, ki je bila doma iz Ivanjkovcev, župnija Svetinje. Če Bog da, bova čez štiri leta obhajala biserno poroko. Dobila sva sina Ivana, več otrok pa nama ni bilo dano imeti. Žena si je želela posvojiti enega od sestrinih sinov, ki jih je imela več. Tako bi bilo bolje za najinega sina, saj je za vzgojo in pripravo na življenje koristneje, če je več otrok. Toda ni si upala vprašati sestre. Ko ji je po mnogih letih povedala, kakšno željo je imela v mladosti, ji je ta odgovorila: »Zakaj pa nisi rekla, saj ne bi imela nič proti!«

Kolikor mi je znano, so se morali nemški mobiliziranci še v samostojni Sloveniji dolgo prizadevati, da so jim vsaj malo priznane pravice žrtev vojne. V Jugoslaviji pa se še omeniti ni smelo, saj je bil vsak takoj ozmerjan kot okupatorjev sodelavec. Vas je morda to dejstvo pripeljalo v Nemčijo?

Seveda so me postrani gledali, o kakšni pomoči, kot so jo dobivali partizanski borci, tudi če niso bili invalidi, ni bilo govora. Tudi Nemci niso hoteli pošiljati pomoči v Jugoslavijo, saj bi se najbrž ustavila v Beogradu in sploh ne bi prišla do nas. Tudi borci ne bi prenesli, da bi morda bivši nemški vojak dobival več kot oni. Toda kljub temu da je bila plača vratarja majhna, še nisem mislil takoj na odhod v Nemčijo. Sodu je izbila dno krivica, ki se je zgodila ženi Anici. Doma je dobila za doto hišo in vinograd. Ker pa po poroki z menoj tam ni več stanovala, so ji leta 1955 hišo in vinograd vzeli. Naslednji dan sem se v službi jezil in preklinjal komu-

niste, zakaj so nama vzeli vinograd. Šef je slišal in me opozoril, da me bo moral prijaviti. Ko sem mu razložil, kaj me je tako razjezilo, me je opozarjal, naj se pomirim, sicer me bo res moral prijaviti. Potem sva z ženo rekla: zdaj je pa dovolj, zdaj greva.

V tistem času se še ni dalo legalno priti iz Jugoslavije. Mnogi so skrivaj bežali čez mejo. Ste tudi vi trije s sinom tako prišli čez mejo?

Ne, jaz sem poskušal dobiti legalno dovoljenje, a so me vedno zavrnil. Končno sva se res odločila, da poskusiva priti čez mejo ilegalno. Zvedela sva za neko žensko, ki ljudi ilegalno prepelje čez mejo. Ko sva prišla v stik z njo, smo se zmenili, za kakšno plačilo nas bo prepeljala čez mejo. Imela sva nahrbtnike, Anica je na kolesu peljala tudi majhen kovček. Šli smo po gozdu in prišli mimo majhne hiše. Opazil sem, da se je premaknila zavesa in takoj sem zaslitil, da nas bodo ujeli. In res se je kmalu iz grmovja pojavil miličnik na motorju. Ustavil nas je in vprašal, kam gremo. Pregledal je izkaznice in nas odgnal na karavlo. Tam so me vprašali, če sem hotel iti čez mejo, čeprav me še niso zalotili v obmejnem pasu. Presenetilo jih je, da sem takoj priznal. Poslali so nas v Maribor v pripor. Ženo in sina so poslali domov, mene pa so zasliševali, zakaj sem šel na tako sramotno pot, ko bi lahko šel legalno čez mejo. Povedal sem, da sem trikrat prosil za dovoljenje, a je bila prošnja vedno odbita, ker je eden od odgovornih hotel, da bi jaz v Nemčiji za njih vohunil, tega pa nisem hotel sprejeti. Sodniku sem povedal, da sem bil vedno pošten in nisem nikoli vohunil in tudi zdaj nočem. Izpustili so me domov in kasneje sem le dobil dovoljenje za odhod v Nemčijo. To je bilo dvajsetega februarja 1958.

Ali so se vaši upi, da prihajate v prijaznejše okolje, izpolnili, ko ste prišli v Nemčijo?

Na začetku sploh ne, saj so nas dali v zbirno taborišče na Bavarskem. Sploh niso vprašali, zakaj smo tam in kakšne obveznosti ima Nemčija do mene kot vojnega invalida. Ker sem se ukvarjal s fotografiranjem, so me mnogi v taborišču prosili, da sem fotografiral njihove družine. Fotograf, ki je razvijal moje fotografije, me je prijavil, da ilegalno služim denar s fotografiranjem. V taborišče je prišla policija in me zasliševala. Grozili so mi celo, da me bodo poslali nazaj v Jugoslavijo. Dokazal sem jim, da nisem storil nič ilegalnega, opozoril sem jih tudi, da sem vojni invalid iz nemške vojske. Potem so rekli, zakaj jim tega nisem že prej povedal. Kako naj jim povem, če mi niso dali priložnosti. Nato

Obujanje spominov

se je njihov odnos do mene spremenil. Že čez pol leta, torej jeseni 1958 smo z družino prišli iz taborišča v Mannheim. Dobili smo stanovanje, v katerem sva z ženo še zdaj, torej že petinštirideset let.

V sedanjem času invalidi zelo težko dobijo delo, kako pa je bilo takrat, ko ste prišli in ste bili povrh še tujec?

Dve leti in pol sem bil zaposlen kot voznik dvigala, nato pa dvajset let pri firmi ABB Brown-Boweri. Ker sem vojni invalid, je še kar dobro poskrbljeno, imam tudi vsaki dve leti pravico do zdravilišča. Če bi bil civilni invalid, bi bilo bolj težko.

Zdaj ste že nekaj časa v pokoju. Ste morda zaradi invalidnosti dobili pokojnino bolj zgodaj?

Zaradi invalidnosti ne, pač pa me je leta 1981 doletela možganska kap. Dolgo sem se zdravil in hvala Bogu, dobro pozdravil. Eno leto sem bil zato doma, potem pa so me upokojili. Veliko veselje sem imel potem z obdelavo vrta. Z Anico sva dobila več priznanj za lepo urejen vrt z lepim cvetjem. Ko sem pred nekaj leti padel in si poškodoval še zdravo roko, sva bila prisiljena vrt oddati. Tudi fotoaparat mi je postal pretežak in sem ga dal sinu.

Življenje se spreminja, a vi se znate prilagoditi in ga sprejeti takšnega, kot je, kot je omenjeno že na začetku najinega pogovora. Prepričan sem, da vam bo to še dolgo uspevalo, kar vam tudi iskreno želim v imenu vseh bralcev Naše luči.

Pogovarjal se je Janez Modic

Cerkev kot tempelj Svetega Duha

Po številnih župnijah je v mesecu maju in juniju birmanski praznik. Duhovniki in pastoralni sodelavci, ki pripravljamo mladostnike za prejem svete birme, imamo večkrat težave in se sprašujemo, kako mladim čim bolj nazorno približati tretjo božjo osebo, Svetega Duha.

O binkoštnem dogodku še znamo spregovoriti. Kaj pa je Sveti Duh in kako je navzoč v življenju kristjana in v življenju Cerkve, tam pa se nam zatika. Priznati moram, da še nisem našel birmanskega katekizma, ki bi prepričljivo in jasno nagovoril mladostnike in jih navdušil za Svetega Duha, ki je oživljavač duh v Cerkvi in v življenju vernikov.

Še najbolj zgovorno nam o tem spregovori Sveto pismo samo, ki sicer na kratko, a z jasnimi podobami opiše prihod Svetega Duha. S tem nam daje tudi ključ za razumevanje binkoštnega dogodka in za razumevanje bistva, skrivnosti Cerkve. Drugi vatikanski koncil, ki je po zelo dolgem in suhoparnem obdobju zgolj razumskega utemeljevanja obstoja in poslanstva Cerkve o Cerkvi začel govoriti s Svetim pismom v roki, nas je usmeril v tista odkritja, ki so bila lastna prvim generacijam kristjanov: Kristus je glava Cerkve, Sveti Duh je njena duša. Cerkev je tempelj Svetega Duha.

V Apostolskih delih beremo takole: »Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju. Nenadoma je nastal z neba šum, kot bi se bližal silovit vihar, in napolnil vso hišo, kjer so se zadrževali. Prikazali so se jim jeziki, podobni plamenom, ki so se razdelili, in nad vsakim je obstal po eden. Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati« (Apd 2,1-4). V teh kratkih stavkih so trije simboli, tri znamenja, ki najlepše povejo, kaj je Sveti Duh. Vihar, ogenj, razumljiv jezik.

Nastal je šum, kot bi se bližal silovit vihar. Apostoli so bili zaprti v hiši, še polni strahu, negotovosti. Sveti Duh je kot vihar, ki premika stvari, posegel v njihovo zaprto skupnost in jih odprl ljudem. Zapustili so hišo

in šli med ljudi oznanjat Jezusa in njegovo kraljestvo. To je delovanje Svetega Duha v življenju kristjana in v življenju Cerkve. Premakniti se iz mrtve točke, zbrati pogum in se odpreti, stopiti na plano. In tu bi z mladimi birmanci lahko govorili ure in ure. Kaj niso prav v obdobju odpiranja, iskanja osebne poti, v odločilnih trenutkih, ko psihološko in duhovno že zapuščajo svojo domačo hišo in si iščejo svoje lastno mesto tako v družbi kot v Cerkvi. Dejal bi jim še nekaj. Kako lepo se je poleti uvesti v senco in se prepustiti rahlemu vetriču, ki ti boža lice in rahlo kuštra lase. To je delovanje Svetega Duha v tvoji duši. Napolniti te hoče z nežno božjo ljubeznijo in iz tebe narediti čudovito mojstrovino. Nato pa ... iz cerkve želi ta Sveti Duh napraviti prostor ljubezni. Če je bil Bog tako dolgo (res predolgo!) v zgodovini krščanstva na strani vojskovodij in raznih svetih vojn, celo na strani nekaterih nasilnih misijonarjev, ki so iztrebljali domorodne kulture, je sedaj prešel na stran slabotnih, nizkih, izkoriščanih. Sveti Duh piše na hrbtno stran zgodovine človeštva, tam, kjer je njegova nevidna pisava ljubezen, razumevanje, toplina, nežnost. Vabim te na to stran zgodovine Cerkve. Pomemben si, kajti Sveti Duh piše preko tebe, po tvoji ustvarjalnosti, po tvoji radoživosti. Prideš?

Prikazali so se jim jeziki, podobni plamenom. Ko gledamo v oči otroka, se zavemo, da smo odrasli zgubili čistost našega notranjega svetišča. Tudi v odrasla-jočih je tega ognja še veliko. Česa vsega ne sanjajo in ne vidijo oči mladostnikov! Ogenj v očeh. To je Sveti Duh. Oživlja našo notranjost, daje nam, da zaplamenimo od navdušenja za lepo, za dobro in za resnično. To so vrednote, o katerih znajo mladi klepetati noči in dneve. Nekaj od tega njihovega ognjevitiga iskanja najdemo v dnevnikih, ki so jih v obdobju odrasčanja sami pisali. Sveti Duh ti pomaga pisati najlepši osebni dnevnik. Prepusti se mu in videl boš, kako bo pero kar samo teklo od vrstice do vrstice, od strani do strani. Ti sam si božja knjiga. V Cerkvi je Sveti Duh ogenj, ki ga je Jezus vrgel na zemljo in želi, da bi se razplamtel do skrajnih mej sveta. To je ogenj božje ljubezni. Vse reke sveta se stekajo v morje, pa morje zato nič ne naraste in ne poplavlja ampak rado sprejme prav vsako reko. Prav tako je božje srce. Tudi ti si reka, ki se stekaš v morje božje ljubezni. Sveti Duh ti utira pot in te vodi k cilju sreče in blaženosti v Bogu.

Začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati. Nerođen in neuk bi bil vsak, ki ne vidi, da mladi govorijo drugačen jezik kot njihovi starši. Že

pogovorni jezik ima druge odtenke, kaj šele jezik občutij, notranjega doživljanja? Danes vsi trpimo zaradi nesposobnosti razumevanja. V času, ko je medijsko obveščanje postalo del našega vsakdana, ko na dan pogoltamo na stotine dogodkov iz celega sveta, nam je po čudnem paradoksu zmanjkalo besed razumevanja, besed topline in nežnosti, besed ljubezni. Kako surovi smo večkrat v svojem načinu govorjenja, kako tudi zaprti za zidovi lastnega miselnega in psihičnega sveta. Če bi iz teh zidov, ki nas ločijo od drugih, včasih tudi najdražjih, naredili en sam zid, bi bil stokrat večji kot kitajski zid. Berlinski je padel, naš pa povečini še kar stoji! Apostoli so prejeli dar jezikov. Govorili so ne le v »tujih« jeziki. Govorili so predvsem jezik, ki je segel v srce; jezik, ki je vsakega v množici nagovoril osebno, mu prišel do živega. To je jezik Svetega Duha v Cerkvi. Še veliko dela bo imel ta Sveti Duh, da bo prečistil naše govorjenje v Cerkvi, ki večkrat še meji na golo moraliziranje in uporablja izraze, ki so del preteklosti, nekakšni suhi listi z drevesa zgodovine. Sveti Duh tudi tebi podarja novo govorico, navdihneno govorico božjega kraljestva, tako, ki je kot poezija tvojega življenja. Odpri se mu in videl boš, koliko lepih, zlahtnih in milostnih besed nosiš v sebi. Odpri se tej govorici tudi ti, Cerkev, in videla boš, kako debela plast neizkoriščenih besed ljubezni je še v tebi, koliko še neuporabljenih besed je v tvojem srcu. Daj se voditi Svetemu Duhu in ostrmela boš od lepote in veličine tvojega duhovnega poslanstva.

Pridi, Sveti Duh!

Zvone Štrubelj

Tujec

Vsak obiskovalec Francije se kaj kmalu sreča z zapuščino slavne francoske revolucije. Del tega je tudi mogočno zveneče geslo: *Liberte, Egalite, Fraternite* (svoboda, enakost, bratstvo).

Te besede so spomenik davnega človeškega ideala in po mojem mnenju ponesrečen poskus sodobnejšega prevoda Jezusovih besed: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." Zakaj ponesrečen? Zato, ker je bil Jezus neprimerno bolj jasen. Svoje naročilo je naslovil naravnost na človeka v odnosu do sočloveka. Ni rekel: "Ljubezen", ampak "Ljubi bližnjega!" Človeka je naravnost oblekel v osrečujočo zapoved ljubezni. Tri lepe besede nove dobe pa so kot lepi kosi obleke, ki še visijo na obešalniku v trgovini. Ljudje jih sicer občudujejo, a jih ne kupijo in ne nosijo. Ne razumejo, da so brez njih neprivlačni, goli.

Te misli so me obletavale, ko sem gledal v javnosti razobešene plakate skrajnih nacionalistov s kričečim napisom: "Tujci, priseljenci - VEN!"

Nekega dne je radio prenašal burne razprave iz parlamenta, ki so bile naperjene proti tujcem. Nekaj od tega sem poslušal v avtomobilu, ko sem se vračal z dolge poti proti Parizu. Spotoma sem se ustavil, da bi natočil gorivo. Ko sem plačeval, sem z gospodično, ki je obračunavala, spregovoril nekaj kratkih besed. Komaj sem odprl usta, mi je že zastavila vprašanje, ki sem ga slišal že tolikokrat: "Vi ste tujec, kajne?" Jasno, da me je naglas izdal, verjetno pa še kakšna slovnična napaka. Gotovo mi ni želela nič slabega in je nasprotno hotela pokazati le nekaj prijaznosti, a ob vsem, kar sem pred tem poslušal po radiu, sem se čutil že kar ogroženega. Obšla me je nesramna tiha misel: "Upam, da zaradi tega ne bo streljala za meno."

Zaradi skupnih interesov, največkrat gospodarskih, se državniki objemajo, državljani istih držav pa si kažejo zobe. Materialne dobrine lahko prestopajo vse meje, človek ne. Iz Afrike je dobrodošlo vse od diamantov do banan, samo Afričani ne. Za vse je privlačna arabska nafta, ne pa Arabci. Vsi pijejo južnoameriško kavo, zavračajo pa tiste, ki jo s krvavimi žulji pridelujejo. In kakšnega občudovanja je deležen še kitajski porcelan, ne pa ... - Blago ni tujec: to je lahko samo človek.

Lahko gremo še dlje: Nič ne protestiramo, ko nam Bog naklanja svetlobo in toploto sončnih žarkov. Vsekakor pa mora biti njihov Stvarnik ločen od naše države ...

David Taljat

Pastirske šege in verovanja

Pastirji, zlasti tisti v visokih planinah, so bili najbolj prikrajšani za reden obisk nedeljske svete maše. Zato je razumljivo, da so si radi pomagali s preprostimi verovanji. Ko so spomladi odhajali v planine, so vzeli s seboj blagoslovljeno vodo, vejice iz cvetne butare in preprosto, zaupno vero, ki so jo okrepili med zimskim bivanjem v dolini. Tudi rožni venec je bil skoraj v vsakem žepu.

Na Koroškem ženejo spomladi živino prvič na pašo z blagoslovljeno šibo iz cvetne butare ali kot ji tam pravijo, iz prajtlja. Predno gre v Beli krajini pastir prvič na pašo, naredi pred živino na tleh križ z blagoslovljeno vodo, s seboj pa vzame tri blagoslovljene šibe. Če bi se mu krava izgubila, se bo oglasila, ko jo bo iskal, če bo imel pri sebi cvetno šibo. Če pa bi katero od treh šib izgubil, bo živino na paši vse leto zgubljal. Ko na Kobariškem prvič ženejo na pašo, udarijo vsako živinčico posebej z blagoslovljeno šibo in pri tem molijo. V Beneški Sloveniji skrbijo, da je na cvetno nedeljo blagoslovljena tudi posebno močna palica »barovika«, da lahko zdrži celo leto za poganjanje živine.

Zanimivo je pastirsko tekmovanje zgodnjega vstajanja. V Beli krajini in Suhi krajini je to na god svetega Urbana. V Metliki pravijo, da tisti, ki zadnji na pašo prižene, vse muhe na svojo živino pritegne. V Suhi krajini takega zaspaneta obmečejo z blatom. Kdor pa je prvi, mu bo živina zdrava, brenclji je ne bodo pikali in krave ne bodo bezljale.

Podobno tekmujejo tudi na Štajerskem, Koroškem in Gorenjskem, le da je to na binkošti. Na Štajerskem je tisti, ki je prvi odgnal živino iz hleva, začel pokati z bičem, da so ga slišali. Dobil je častni naziv »kralj Gonjaš«. Ves dan so ga slavili, njegovo najstarejšo kravo so ozaljšali z vencem in zvečer, ko so pastirji prignali živino domov, je smel iti od hiše do hiše in povsod je dobil v dar orehe in suhe slive. Kdor pa je prišel zadnji na pašo, je bil deležen posmeha vseh. Njegova

najstarejša krava je dobila venec iz kopriv, on pa kro-no iz smrdljivih rož in luka (čebule) ter naziv »Lukey«. Marsikje na Štajerskem so mu rekli tudi »binkošna luknja«. Na Koroškem so takega zaspaneta zmerjali z »binkošnim volejem«, na Gorenjskem pa so rekli, da je »pomijek poglodak«. Na Primorskem je bilo tekmovanje pastirjev, kdo bo prvi prignal na pašo, šele na kresni dan. Tistega, ki je zadnji prišel na pašo, so potem vse leto zmerjali z »brloto«.

Ker so pastirji navadno pasli daleč od naseljenih krajev, posebno v planinah, so bili prikrajšani za velike praznike. Toda niso ostali čisto brez praznovanja. Gospodinje so jim dale s seboj razne priboljške, zlasti jajca, slanino in suho sadje, da so si za praznike lahko spekli priboljšek. Z ljudmi, ki so ostali v vaseh, pa so bili pastirji na poseben način povezani. Na najbolj vidnih vzpetinah so zakurili kresove, zlasti za vnebohod, pa tudi za binkošti. S tem so počastili praznik; ljudje, ki so v dolini opazili kres, pa so se jih spomnili. V času, ko še niso poznali telefonov, radia in televizije, je bil kres pravzaprav najhitrejša zveza med ljudmi, čeprav si niso mogli kaj dosti sporočiti. A glavni cilj je bil dosežen: ljudje so se spomnili drug drugega, morda tudi v cerkvi. Sicer pa je pastirjem nadomeščalo cerkev kako znamenje, ki je bilo postavljeno navadno na krajih, kjer se je zgodila kaka nezgoda, zlasti ob nevihtah. Ko je pastir šel mimo znamenja (križa), se je pokrižal in včasih tudi kaj zmolil. Na ta način so ohranjali svojo vero, da ni preveč zašla v praznoverje. Bohinjski pastirji so pogosto molili rožni venec, posebno ob nevihtah, ko jih je bilo strah zase in za živino. Ob nevihtah je bilo najbolj nevarno, da katero živinčico, ki se je oddaljilo od črede, pade v prepad. Ker je tudi živino strah treskanja, hoče kar po bližnjici do črede in ne vidi prepadov in že je nesreča tu.

Janez Modic

Ječmenček po pastirsko

Ječmenček (ješprenj) čez noč namočimo, da se bo hitreje skuhal. Kuhat pa ga ne damo v vodo, ampak v vrelo mleko ter primerno osolimo. Ko je na pol kuhan, dodamo oprane suhe slive. Ko je kuhan, ga stresemo v skledo ter dodamo smetano. Najboljša bi bila seveda tista, ki se sama nabere na mleku; Štajerci pravijo taki smetani »vrhnje«.

Udba in njene žrtve

Slovenijo temeljito pretresa Udba. Dušan Lajovic, častni konzul na Novi Zelandiji, je namreč na spletu objavil njene arhive. Naša država, ki je sicer še daleč od pravne države, je tokrat silno pohitela in preprečila svojim državljanom dostop do spletne strani Udba.net.

Čemu tolikšna naglica? Kdo se boji udbovskih arhivov? Na pragu Evrope je seveda sila nerodno za številne »ugledne« politike, sodnike, profesorje, podjetnike ... če so bili zaposleni v takšni zločinski organizaciji ali so z njo prostovoljno sodelovali. Kot članica Evrope bo imela Slovenija v njenih telesih kakšno mesto, vendar Evropejci ne bodo zlahka spustili nanj nekoga, ki se je prostovoljno spečal z Udbo. Iz objavljenih arhivov se vidi, da je polovica Slovencev zalezovala drugo polovico. Večina je to delala pod prisilo, nekateri iz komunističnega prepričanja, zaradi pokvarjenosti ali podkupljivosti.

Ko sem v sedemdesetih prišel študirat v Pariz, me je župnik g. Čretnik prijazno sprejel, a s precejšnjo mero nezaupanja. Bal se je namreč, da nisem eden tistih »podtaknjencev«, ki jih je Udba pošiljala med naše duhovnike, da so jih zalezovali in poročali o njihovem delovanju ... Za božič leta 1976, ko sem se prvič vrnil domov, sem moral na Udbo, tako kakor velika večina rojakov po svetu, ko so ponovno stopili v Jugoslavijo. Od mene so hoteli zvedeti, kaj delata pariška duhovnika Čretnik in Flis, kdo jima pomaga, spraševali so, če poznam tega ali onega rojaka ... O vsem so bili neverjetno dobro poučeni. Ker sem zavrnil »prijateljsko« sodelovanje, smo se zelo hladno razšli ... za vedno.

Zakaj pišem o tem? Ali ni bolje vse skupaj pozabiti? Nikakor, ker svoji in narodni zgodovini ni mogoče uiti. Vrača se, dokler se z njo v celoti ne soočiš. Dokler ne bomo razčistili z Udbo, se bo vračala, kot se nam vedno znova vrača njen oče komunizem, ker mu nismo izstavili vseh računov. Tudi za Slovence po svetu je pomembno, da enkrat za vselej razčistijo s to partijsko pošastjo, ki jim je v minulih desetletjih povzročila mnogo gorja.

Jasno in glasno je treba povedati, kako je komunistični režim s svojo podaljšano pestjo - Udbo po srbsko,

Ozno po naše - teptal najosnovnejše človekove pravice. Ni spoštoval pravice do zasebnosti, še manj pravice do varnosti. Med našimi na tujem poznam ljudi, ki so jim udbovci grozili z različnimi rečmi. Najhujša je bila, da se bodo znesli nad njihovimi bližnjimi doma, če ne bodo »sodelovali«. Če danes

prijavijo človeka, ki trpinči žival, kako ne bi razkrinkali zločinca, ki maltretira človeka! Naj se ve, kako grdo so udbovci ravnali z rojaki po svetu, jih poniževali in zlorabljali. Zakaj bi žrtve še naprej molčale in v sebi trpele, kot da so same kaj zakrivile in ne njihovi mučitelji? Recimo le besedo in ozdravljena bo naša duša!

Z veliko požrtvovalnosti so rojaki po svetu pletli narodne, kulturne in verske vezi med seboj v svojih župnjah in društvih, ki so vsi nastali iz njihovega znoja in žuljev. Razen tistih nekaj, ki jih je postavila in financirala Udba, da bi razbila bogato dejavnost okrog slovenske župnije in ljudi oddaljila drugega od drugega. Tako je imela potem sama večjo moč nad njimi. Takšnemu početju sem bil sam priča v Parizu. Marsikje se rane razdorov, ki jih je povzročila Udba, niso zacelile vse do danes. Tudi o tem velja sproščeno spregovoriti in ne dopustiti, da bi bila Udba močnejša od naše pripravljenosti, da si znova sežemo v roke in na tujem skupaj gojimo košček Slovenije.

Kot je znano, se je pri nas obdržalo na oblasti (v politiki, medijih, gospodarstvu, sodstvu, univerzi, idr.) 82 % ljudi z vrhov totalitarnega režima. Vsi ti se zgražajo nad objavo Udbinih arhivov. Kako se tudi ne bi, ko pa je bila Udba njihovo delo, njihova pest, s katero so usttrahovali ljudstvo in mu vladali. Udba je njihovo ogledalo. Če se je sramujejo, se morajo še bolj sramovati samih sebe, ki so bili duša in cilj Udbe. Ko nam je predsedoval M. Kučan, zadnji poglavar Partije in Udbe, je imel ves čas ob sebi za svetovalca Zdenka Roterja, ki je znan udbovski zasliševalec duhovnikov. Dan preden je zapustil predsedniško palačo, ga je odlikoval z najvišjim državnim odlikovanjem. Pošteno, brez Udbe Kučan nikoli ne bi bil na oblasti.

Drago K. Ocvirk

Arhivi UDBe

Leta 1990 v mesecu aprilu, to je bilo v času prvih demokratičnih volitev v Sloveniji, je prišlo v javnost, da je računalniški sistem Slovenske izseljenske matice povezan s tako imenovano Službo državne varnosti.

Kot so takrat komentirali to odkritje, je to pomenilo, da je bil vsak naslov, vsako poročilo iz Slovenije v svetu, vsako pismo rojakov avtomatično na voljo tudi tajni policiji. Šele po omenjenem odkritju so v tej organizaciji obljubili, da si bodo prizadevali za avtonomnost, pa tudi, da bo matica ostala nevladna in nestrankarska organizacija.

Da sta izseljenska matica in udba v svaštvu, so kazala tudi številna poročila, ki so jih pisali predstavniki te žlahte ob gostovanjih med izseljenci. Tako v informaciji o obisku Slovenske izseljenske matice med rojaki v Avstraliji januarja 1983 lahko beremo tudi sestavek o dejavnosti tamkajšnje sovražne emigracije. Med drugim piše, da je še vedno opazna povezava med nekaterimi duhovniki in sovražno emigracijo, kar lahko zavira nadaljnje pozitivne procese. Še vedno je tudi del emigracije preko svojih posameznikov prisoten v konservativnem delu avstralske politične, pa tudi gospodarske scene. S frontnim pristopom in potrpežljivim delovanjem se bo prostor za delovanje sovražne emigracije lahko krčil, je še zapisal avtor poročila.

V času nastanka omenjenega zapisa je bil v avstralskem senatu že drugi mandat tudi naš rojak Miša Lajovic. Na to mesto je bil izvoljen kot prvi senator, ki ni imel anglosaksonskih korenin. Čeprav so takrat v Avstraliji uradno poznali le Jugoslovane, se je v senatu predstavil kot Slovenec. Njegov brat Dušan Lajovic je bil takrat že vrsto let priznan podjetnik. Oba pa sta bila, kot so govorili preganjalci sovražne emigracije, konservativca oziroma liberalca. Obenem sta bila zavedna Slovenca in že med drugo svetovno vojno kot mlada fanta zavedna borca za samostojno Slovenijo. Starejši Miša je bil tudi v Gonarsu. Nobeden od njiju ni bil pri domobrancih, pač pa, kot so tovariši to poimenovali, pri plavi gardi, to je bila redna jugoslovanska vojska. Dušan Lajovic je v času prizadevanj za priznanje samostojnosti Slovenije z osebnimi stiki pospešil pri-

znanje s strani Nove Zelandije ter napravil tudi prve stike z malezijsko vlado. Obenem je pomagal razvijati stike med Slovenijo in Indonezijo ter Singapurjem. 1. julija 1992 je bil imenovan za častnega konzula Republike Slovenije v Novi Zelandiji.

Zasluga prav tega človeka je, da se je v letošnjem velikem tednu odprla še ena tabu tema naše polpretekle zgodovine, za katero pa se je izkazalo, da sega tudi v sedanjost. Gre za seznam dosjejev Službe državne varnosti oziroma tajne policije, ki je s provokacijami, zastraševanjem, izsiljevanjem, preganjanjem in likvidacijami pomagala vzdrževati komunistično diktaturo od Kidriča do Kučana. Evidence sicer ne povedo veliko, kažejo pa na sistem delovanja udbe in tiste, ki so bili kot žrtve ali izvršitelji vpeti v njeno mrežo. Dosjeji, o katerih lahko sklepamo iz objavljenih evidenc, so izginjali neznano kam zlasti v času pred prvimi demokratičnimi volitvami. Najbolj primeren čas za to je bil verjetno po sestanku 29. maja 1989, ko je tako imenovana zgodovinska komisija Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije razpravljala o usodi arhivov udbe. Z njimi so lahko nemoteno razpolagali vse do aprila 1990, ko so se zgodile prve demokratične volitve.

Po navedbah izpred nekaj dni, ki prihajajo iz Avstralije, pa je Dušan Lajovic, ki je poskrbel, da so evidence prišle na svetovni splet, podatke pridobil že koncem leta 1988 in leta 1989. O tem, kako je prišel do njih, ne želi govoriti. Jasno pa je, da je bila takrat enopartijska oblast še trdno v sedlu, operativnost službe državne varnosti pa tudi, saj je bil to čas procesa proti četverici, ko je bila budnost politične policije nepogrešljiva. Po prepričanju mnogih verodostojnost objavljenih podatkov ni vprašljiva. Medtem ko zdaj nekateri s polnimi usti človekovih pravic razmišljajo o kazenski ovadbi zoper Lajovica, drugi opozarjajo na nujnost zakonske ureditve arhivskega gradiva. To še posebej velja za arhive tajnih služb nekdanjega diktatorskega režima. Mar ni povsem normalno, kar je predlagal poslanec Drobnič, da morajo pristojne vladne ustanove podati verodostojno poročilo o stanju arhivov udbe; kje so shranjeni, v kakšnem stanju so, kaj manjka in kdo je njihov skrbnik.

V času demokratičnih sprememb je bilo veliko pričakovanj, veliko govorjenja o arhivih, nazadnje pa so po letu 1990 ostale prazne police. Kljub temu je za pravo presenečenje poskrbel lanski 6. december. Morda je šlo za pomoto, saj se je skrivnostna novica neopazno izmuznila večini medijev. Za trenutek smo na TV ekranih lahko videli, kako s polic v predsedniški palači pobirajo

in odnašajo arhivske škatle. Kot je povedala novinarka, je šlo za arhivsko gradivo od leta 1974 do 1991. Z njim je vsa leta samostojnosti nemoteno razpolagal Kučan, prvi predsednik države Slovenije, pred tem pa kot zadnji predsednik Centralnega komiteja, ki je imel roko tudi nad udbo. Po vsem tem je razumljivo, kako je lahko obvladoval vsa področja družbenega življenja od politike do gospodarstva. Nekdanji predsednik je imel obširno bazo podatkov, ki so bili večini nedostopni. Je imel dostop tudi do tistega arhivskega gradiva, ki je poniknilo neznano kam?

Še eno vprašanje ostaja nerešeno. Kdaj je služba državne varnosti opustila svojo dejavnost, zlasti naloge, ki jih je imela kot politična policija? Vsaj del uslužbencev je nadaljeval delo v Varnostno informativni službi, ki je odigrala pomembno vlogo pri osamosvajanju Slovenije. Nekateri sodelavci pa so ostali brezposelni. Toda ne povsem. Proti koncu leta 1991 in zlasti v mesecih pred razpadom Demosa in padcem Peterletove vlade se je del udbovske mreže znova aktiviral. Sledila so zasledovanja, izsiljevanja, grožnje, tudi s »šusom v glavo«; nekateri telefoni so imeli več ušes in podobno. Preizkušeni kadri so iskali celo nove sodelavce. Zaradi velike nestrpnosti so bili včasih premalo previdni in zato preveč opazni. O tej dejavnosti se bo gotovo še pisalo. Tudi Depala vas in afera Vič Holmec sta skoraj gotovo projekta udbe, oziroma tistega, kar je od nje ostalo.

Kdor se je poglobljajl v zgodovino delovanja udbe, ve, da ni skrbela le za politično čistost naroda, pač pa je vodila tudi gospodarske posle. V demokratičnem svetu bi rekli, da je bila gonilna sila gospodarskega kriminala v državah, kjer je bila partija nad zakoni. Dejavnost udbe nikakor ni bila poceni in za dobro opravljeno delo so bili vsaj nekateri pošteno plačani. V tem smislu bi lahko iskali razlago tudi za orožarske afele, ki do danes ostajajo skrivnost. Tu so se pisala nekatera poglavja divje privatizacije. Celo Slovenska investicijska banka najde tu svoje mesto, saj so nekateri namigovali, da je šlo za »pralni stroj«!

Ker smo že med vrati Evropske zveze, po včerajšnji podpori iz Washingtona pa tudi korak bližje zvezi NATO, nekatere čaka temeljito pospravljanje. Verjetno pa bodo morali nekateri vodilni iz sedanje politične in gospodarske elite spakirati in pustiti prostor drugim. Gore zbranega gradiva, pa naj bodo skrite kjerkoli, namreč zgubljajo operativno moč. Umazano dediščino preteklosti bo potrebno pospraviti.

Tone Gorjup za Radio Ognjišče

REKLI SO ...

POGOVOR Z OPOZICIJO NA TV SLO

Predstavniki opozicijskih parlamentarnih strank so se v pogovorih na TV Slovenija strinjali s tezo, da je prvih sto dni vlade Antona Ropa zaznamovala slaba zunanja politika.

Tako je predsednik SDS-a Janez Janša med drugim ocenil, da se je vlada v iraški krizi obnašala nedoraslo in da se je Slovenija z nejasnimi stališči v mednarodni skupnosti "osmešila". Podpredsednik NSi-ja Janez Drobnič je ocenil, da ima Slovenija več zunanjih politik, na vprašanje glede morebitne zamenjave zunanje-ga ministra Dimitrija Rupla pa je odgovoril, da bi bilo potrebno zamenjati celotno vlado.

Janša je kot drugi dve slabosti delovanja vlade pod Ropovim vodstvom najprej omenil zastoj pri delu parlamenta. "Tretja stvar je katastrofalno stanje v javnih financah," je dejal Janša.

V zunanji politiki je pogrešal večjo iniciativnost slovenske politike. Predsednik SDS-a je pojasnil, da bi morala imeti Slovenija jasna stališča do iraške krize, kritiziral pa je tudi Drnovškovo pismo predsedniku ZDA Georgeu Bushu, saj je pismo napisal, "ko so bile stvari končane". Dodal je, da zavezniki bolj cenijo jasno besedo, "tudi če se z njimi ne strinjaš". Po mnenju Janše je zamenjava Rupla nesmiselna, saj je pripomogel k uspehu vsaj enega referendumu.

Predsednik socialdemokratov je sicer pozdravil napovedane ukrepe finančnega ministra Dušana

Ad Hammers in Cili Robek ob slovesu od društva svete Barbare v nizozemskem Limburgu. Častitljivi prapor je shranjen v Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju.

Mramorja na začetku mandata, vendar pa njegovi predlogi do državnega zbora niso prišli. Sedaj smo po njegovih besedah priča "gasilskim ukrepom" pri re-balansu proračuna, čeprav je še bolj pomembno razrešiti velik davčni dolg in zmanjšati prerazkošno državno upravo.

Janez Drobnič je ocenil, da bo eden od ciljev vlade (5,1-odstotna inflacija) težko dosegljiv. Po njegovih besedah je sicer deindeksacija plač lahko ena od rešitev, vendar pa v Novi Sloveniji menijo, da je treba predvsem zagotoviti konkurenčnost gospodarstva, kar bi znižalo inflacijo.

ZAPISALI SO ...

Tomaž Bratož v Večeru Slovenski proces vključevanja v EU

Pristopne pogodbe morajo po slovesnem podpisu potrditi še parlamenti vseh desetih držav kandidat in 15 držav članic. Slovenski poslanci bodo pogodbo predvidoma potrjevali jeseni, zadnji rok pa je konec aprila leta 2004. Takrat se bo za Slovenijo zaključil 12-letni proces pridruževanja EU.

Slovenska država je formalno svoj prvi zunanjepolitični strateški cilj začela uresničevati takoj po osamosvojitvi, leta 1992 s prošnjo za sklenitev Evropskega pridružitvenega sporazuma. Toda prava pogajanja so se začela šele leta 1998.

Glavna ovira je bila zahteva Italije po posebni pravici italijanskih državljanov do nakupa slovenskih

nepremičnin, kar je na koncu uredil tako imenovani španski kompromis. Sledilo je, v primerjavi z drugimi kandidatki sprva dokaj počasno, zapiranje 30 poglavij, s katerimi je Slovenija sprejela evropski pravni red. Največji preboj je pogajalska ekipa pod vodstvom glavnega pogajalca Janeza Potočnika dosegla leta 2001, Slovenija je vodstvo ohranila vse do decembra lani, ko je na Danskem ugodno končala petletna pogajanja, kar so na referendumu slovenski volivci in volivke potrdili s kar 90 odstotki za vstop. Referendum bo do jeseni imelo še sedem pristopnic.

Sledila bodo načeloma gladka potrjevanja v parlamentih, toda zapleti nikoli niso povsem izključeni. Če ratifikacija ne uspe v državi, ki pristopa, ta samodejno odpade iz širitve, ostale pa gredo naprej. Če pa pristopno pogodbo zavrne že samo eden od parlamentov starih članic, kar je malo verjetno, širitev 1. maja 2004 ne bi bila mogoča. Sicer pa pristopna pogodba natančno opredeljuje pogoje članstva. Ker gre za največjo širitev Unije doslej, je to s skoraj 5000 stranmi v enem samem jeziku tudi najobsežnejša mednarodna pogodba v zgodovini. Prevedena je v 22 bodočih uradnih jezikov unije, tudi v slovenščino. Osnovni in uvodni del pogodbe je kratek, glavnino pa predstavlja 18 prilog, med katerimi jih deset odpade na prehodna poglavja, ki so si jih države izborile na pogajanjih.

Božo Mašanović v DELU

Slovenija ima sedem poslancev v institucijah Unije. Opazovalci z območja novink so se povečini že vključili v poslanske skupine. Najbolj se je okrepila politična družina ljudske stranke (EPP), ki je dobila 69 novincev

(Essen) Pred tvoj oltar Kraljica maja ...

ali 42 odstotkov vseh predstavnikov bodočih članic, tako da bo v avditoriju imela kar 303 zastopnike, med katerimi so tudi Lojze Peterle (NSi), Janez Podobnik (SLS) in Miha Brejč (SDS). Po moči drugi socialisti (PES) so pridobili 58 novih članov (36 odstotkov), med njimi je tudi Feri Horvat iz ZLSD, skupno pa imajo 233 parlamentarcev. Tretja največja poslanska skupina liberalcev (ELDR) je pritegnila 13 opazovalcev (osem odstotkov), od tega so Jelko Kacin, Roman Jakič in Ljubo Grmič iz LDS, odslej pa se ponaša s 66 pripadniki. Preostale poslanske skupine niso veliko pridobile. Združena levica (UL/NGL) bo dobila šest novincev (štirje odstotki), Zveza za Evropo narodov (UEN) dva (en odstotek), Zelenim se je priključil zastopnik Latvije, vtem ko bo Skupina za Evropo demokracij in različnosti (EDD) brez okrepitev. Kar 13 prišlekov v evropski parlament doslej ni doseglo dogovora z nobeno od poslanskih skupin, če pa bi se pogajanja, ki še tečejo, naposled izjalovila, se lahko pridružijo "nevpisanim".

Na obisku pri Čurinovih v Schwarzwald

Pravila igre, ki jih je postavil evropski parlament, določajo, da bodo opazovalci na plenarnih zasedanjih lahko zgolj poslušali razprave, saj nimajo pravice do nastopanja. Enakopravneje se bodo lahko vključili v delo odborov, kjer lahko sodelujejo v razpravi, še več, dovolili so jim tudi dajati pobude, vendar s "posredovanjem" kolegov iz 15 članic Unije.

Prijazna in obilna postrežba za Prešernov dan v Genku

Afera udba.net ima poleg objave osebnih podatkov še eno, z vidika nacionalne varnosti še eno razsežnost, ki doslej ni bila v ospredju. Po podatkih, zapisanih v časniku DELO, naj bi namreč v nekaterih tujih državah - Avstriji, Nemčiji, predvsem pa v Italiji - po objavi seznama sodelavcev SDV na internetu aretirali oziroma zasliševali nekatere njihove državljane, ki so bili navedeni kot sodelavci SDV v teh državah. Z vidika teh držav je namreč sodelovanje s tujo tajno službo vo-hunstvo ali izdaja državne tajnosti, kar je hudo kazni-vo dejanje.

Predstavniki civilne družbe z Barbaro Brezigar na čelu so predsedniku državnega zbora Borutu Pahorju predali več kot 13 tisoč podpisov v podporo šestim zahtevam za demokratizacijo države. Prvopodpisani na državljanski pobudi "Nekaj je treba storiti" Barbara Brezigar, Vasko Simonitti in Drago Demšar so predsedniku državnega zbora Borutu Pahorju predstavili ter "v hrambo in premislek" izročili omenjeno pobudo in seznam podpisnikov, obenem pa izrazili pričakovanje, da se bo "o tej zadevi v državnem zboru tudi razpravljalo". Pobudo, ki so jo prvopodpisani prvič predstavili že sredi februarja, je najprej podpisalo 89 somišljenikov, kasneje pa še več kot 13.300 državljanov, je povedala Barbara Brezigar in poudarila, da pri tem ne gre za zahteve, temveč za predloge. Avtorji

omenjene pobude v njej navajajo šest predlogov, z izpolnitvijo katerih naj bi omogočili vsestransko informiranje javnosti in nadzor nad politično oblastjo: ustanovitev sklada za pluralizacijo medijev ter neodvisnega in nevladnega dnevnika, popolno neodvisnost nacionalne RTV oziroma njeno reorganizacijo v dejanski javni zavod; odstop predsednika RTVS, in s spremenenim zakonom o javni RTV zagotovitev takšne sestave sveta, ki bo upravljal zavod dejansko v interesu javnosti; navzočnost opozicije v nadzornih odborih državnih kapitalskih skladov in podjetij; odpravo imenovanj v javni upravi po izključno strankarskih političnih merilih in pravično delitev premoženja nekdanjih družbenopolitičnih organizacij med vse parlamentarne stranke.

Vladni svet za visoko šolstvo je 11. aprila podprl ustanovitev mariborske medicinske fakultete, kar so v štajerski prestolnici kot tudi drugod po severovzhodni Sloveniji označili za zgodovinsko prelomnico na poti do popolne Univerze v Mariboru. Po napovedih se bo tako v študijskem letu 2004/2005 na fakulteto vpisalo prvih 60 študentov, končni cilj fakultete pa je od 100 do 110 študentov na letnik.

Na univerzi v Buenos Airesu v Argentini so svečano odprli lektorat slovenskega jezika in literature. Na

prvem in edinem lektoratu, ki ga ima Slovenija v Latinski Ameriki, lektorica Mojca Jesenovec od začetka aprila letos poučuje slovenski jezik in predava na seminarju slovanskih literatur. Na študij slovenskega jezika in seminar slovanskih literatur na univerzi v Buenos Airesu se je doslej prijavilo 80 študentov, med njimi Argentinci slovenskega porekla, pa tudi tujci. Slovenska lektorica bo v Argentini sodelovala tudi pri strokovnem izpopolnjevanju učiteljev v slovenski skupnosti, kjer 115 učiteljev v dopolnilnih šolah poučuje slovenski jezik in kulturo okrog 800 otrok in odraslih.

Znani rezultati popisa prebivalstva

Statistični urad je predstavil najzanimivejše končne rezultate Popisa prebivalstva 2002, s katerim so dobili podatke o značilnostih prebivalcev in njihovem načinu življenja in bivanja.

Katoliške veroizpovedi je 57,8 odstotka prebivalstva Slovenije, medtem ko se jih je leta 1991 tako opredelilo 71,6 odstotka. Pri tem statistiki opozarjajo, da neposredna primerjava ni možna oziroma je otežkočena, saj na to vprašanje ni bilo treba odgovoriti. Kar 15,7 odstotka vprašanih na lanskem popisu na to vprašanje ni želelo odgovoriti, medtem ko je bilo takšnih leta 1991 le 4,2 odstotka.

Poleg katoliške je večja sprememba še pri islamski veroizpovedi, za katero se je opredelilo 2,4 odstotka prebivalcev (leta 1991 1,5 odstotka), 10,1 odstotka pa je ateistov (leta 1991 4,4 odstotka). V mestnih naseljih je katolikov 46,9 odstotka (pred 11 leti 59,6 odstotka), v nemestnih pa 69,1 odstotka (leta 1991 84 odstotkov).

Po narodni pripadnosti je 83,06 odstotka prebivalcev Slovencev (leta 1991 88,31 odstotka, leta 1953 pa 96,52 odstotka), sledijo Srbi z 1,98 odstotka in Hrvati z 1,81 odstotka. 2,47 odstotka jih na to vprašanje ni želelo odgovoriti.

Število stanovanj se je glede na popis iz leta 1991 povečalo za 13,9 odstotka, saj je bilo lani vseh stanovanj 777.772, pripadajočih stavb, v katerih so ta stanovanja, pa je bilo 463.029. Vedno več je nenaseljenih stanovanj, in sicer kar 10,1 odstotka (leta 1991 4,2 odstotka). Povprečna površina stanovanja znaša 74,6 kvadratnega metra (leta 1991 je bila 67,3 kvadratnega metra). V mestnih naseljih je površina 69,9 in v nemestnih 79,6 kvadratnega metra. Kar 92,4

odstotka stanovanj je v zasebni lasti, po oceni (neposredna primerjava ni možna) pa je bilo leta 1991 manj kot 70 odstotkov zasebnih stanovanj. Občine z največjim porastom števila stanovanj so Škofljica, Trzin in Brezovica, kar kaže na pojav suburbanizacije.

Slovenija ima 1.964.036 prebivalcev, kar je za 2,6 odstotka več kot ob zadnjem popisu pred 11 leti, najpomembnejša razloga za povečanje pa sta ob sicer negativnem naravnem prirastu priseljevanje iz tujine in legalizacija prebivanja oseb, priseljenih v Slovenijo pred popisom leta 1991. Izobrazbena sestava prebivalstva je bistveno boljša, saj ima višjo in visoko izobrazbo skoraj dve tretjini prebivalcev več kot pred 11 leti, največ pa je tistih s srednjo izobrazbo; le še šest odstotkov jih ima nepopolno osnovno šolo. Število družin je v 11 letih poraslo za 2,2 odstotka, kar 23 odstotkov družin pa je brez otrok, kar je po mnenju statističnih strokovnjakov zaskrbljujoč podatek. To so najbolj izstopajoči končni podatki Popisa prebivalstva 2002.

Zanimiv je podatek, da je v Sloveniji skupaj 555.945 družin, kar je v primerjavi s popisom iz leta 1991 kar za 23 odstotkov manj. Vedno več pa je družin brez ali z le enim otrokom. Najbolj občutljivo vprašanje popisa je bilo vprašanje o veroizpovedi in etnični pripadnosti: kar 87 odstotkov vprašanih je svojo trditev o veroizpovedi vsaj enkrat spremenilo, 30 odstotkov pa tudi do štirikrat.

Zaradi spremenjene definicije v zadnjem popisu podatki o številu prebivalcev niso neposredno primerljivi s podatki iz popisa 1991. Kot prebivalci Slovenije tokrat niso bili šteti tisti slovenski državljani, ki že vsaj eno leto prebivajo v tujini, ne glede na to, da imajo v Sloveniji še vedno prijavljeno stalno prebivališče.

Slovenska turistična organizacija je tudi letos pripravila akcijo Na lepše - Stranske poti so zapeljivejšje od glavnih, ki je namenjena promociji in pospeševanju prodaje slovenske turistične ponudbe. V zloženkah, ki jih ponujajo na desetih mejnih prehodih, predstavljajo posamezne sklope ponudbe šestih tematskih stranskih poti, in sicer od naravnih in kulturnih znamenitosti, aktivnosti, kulinarične ponudbe do namestitvenih zmogljivosti. Na turistični organizaciji želijo z akcijo tako tujim kot domačim turistom predstaviti skupno 36 privlačnih in lahko dostopnih turističnih točk, od koder se je mogoče zlahka vrniti na glavne poti.

Poslanke in poslanci bodo morali odslej pri službenih potovanjih v tujino spoštovati nova pravila. Tako bodo z letali potovali v ekonomskem razredu, število obiskov in njihovo trajanje pa bo omejeno. Prav tako bo omejeno število članov, ki jih bo lahko štela parlamentarna delegacija. Posamezne obiske, službene odsotnosti poslancev, potovanja in sestavo delegacij delovnih teles bo odobral parlamentarni odbor za zunanjo politiko.

Izšla je prva številka novega skupnega tednika slovenske narodne manjšine na avstrijskem Koroškem, Novice, ki bo nasledil dosednji glasili obeh osrednjih slovenskih političnih organizacij - Naš tednik (NT), ki ga je izdajal Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), in Slovenski vestnik (SV), ki ga je izdajala Zveza slovenskih organizacij (ZSO). Začetna naklada je 3500 izvodov, cena pa 1,30 evra.

Slovenija je v skladu z določili Evropskega sporazuma 1. februarja letos odprla nepremičninski trg za vse državljane Evropske zveze. Ti lahko nepremičnine v Sloveniji zdaj kupujejo po načelu vzajemnosti. Z vstopom države v Evropsko zvezo, predvidoma 1. maja 2004, bo odpravljen še pogoj recipročnosti, uvedena pa bo varovalna klavzula, po kateri bo moč še sedem let v primeru motenj nepremičninski trg zaščititi. Zanimanje tujcev za slovenske nepremičnine se je, pravijo na ministrstvu za pravosodje, v prvih mesecih sprostitve trga malo povečalo. Od 1. februarja letos pa do 17. aprila je tako ministrstvo za pravosodje prejelo 11 novih vlog za ugotovitev vzajemnosti.

SLOVENSKA PESEM IN EVROPA

Kulturno društvo »Grič« iz Dobja pri Planini je ob svoji peti obletnici delovanja 6. aprila 2003 priredilo svečan koncert v Kulturnem domu Dobje.

Pevci Noneta »Grič« so za pet let petja prejeli bronasto Gallusovo značko.

V goste so povabili Mešani pevski zbor »Slomšek« iz Maasmechelena iz Belgije, ki ga vodi gospod Vili Rogelj, saj je Nonet »Grič« že nastopal pri njih v Belgiji.

Gostje iz Belgije so dopoldan s petjem sodelovali pri sveti maši v cerkvi karmelske Matere Božje v Dobju, somaševala pa sta domači župnik gospod Milan Zdolšek in župnik iz Belgije gospod Alojzij Rajk.

Lepo pripravljen in dobro obiskan popoldanski koncert je vodila gospa Anita Koleša. V otvoritvenem govoru je predsednik društva Grič – Franc Rajh omenil 52 nastopov doma in na tujem, kjer so gostovali na povabilo prijateljev - zdomcev. Zahvalil se je vsem donatorjem, ki jim pomagajo pri izvajanju kulturnih dejavnosti.

Vse navzoče je pozdravil tudi župan občine Dobje – gospod Franc Salobir, društvu Grič čestital, pozdravil goste iz Belgije in zaželel, da ostane vez med nami čim bolj trdna.

Gostje iz Belgije in Nonet Grič so izmenoma peli narodne in umetne pesmi, na koncu pa je program popestrila mala pihalna godba iz društva Grič.

Geslo prireditve je bilo: »Skupaj bomo ohranjali in širili lepo slovensko pesem!«

Vlado Kodela, Reutlingen

Mešani pevski zbor Slomšek iz Belgije je zapel v Dobju.

A N G L I J A

LONDON

V tem poročilu (dopisu) za Našo luč bi radi omenili še ostale župnikove obiske rojakov po Angliji ob peti postni ali tihi nedelji in za veliko noč.

Že v **soboto pred tiho nedeljo** smo imeli slovensko bogoslužje v lepo obnovljeni notranjščini katoliške župnijske cerkve v **Rothwellu**. Tamkajšnji župnik nam je s ponosom povedal, da bo naša slovenska sv. maša sploh prva sv. maša, darovana v popolnoma obnovljeni Marijini župnijski cerkvi. Seveda smo ta njegov ljubeznivi poklon sprejeli kot župnikov izraz izkazane časti naši slovenski skupnosti, ki se že dolga leta zbira k slovenskemu bogoslužju v tej prijazni cerkvi. Po lepo doživeti maši smo se, kot vedno, dobili vsi pri maši navzoči še pri naših dobrih Kravosovih, ki imajo svoj dom v bližini župnijske cerkve v Rothwellu. Mimi in Mirko sta nas tudi tokrat velikodušno in nadvse gostoljubno pogostila z raznimi dobrotami. Bog naj jima bo dober plačnik.

Ko se je naš župnik pri Kravosovih tudi dobro spočil po naporni poti iz Londona, saj je pri njih v prazni sobi njihovega sina duhovnika Petra tudi prespal, je naslednji dan odšel v Keighly nad Bradfordom. Po že običajnem okrepčilu (odličnem kosilu) pri Koflerjevih je župnik odšel v župnijsko cerkev sv. Ane, da bi vse lepo pripravil za sv. mašo

ob 3. uri popoldne. Svoje bogoslužje v vzhodnem obredu pa so pred Slovenci začeli Ukrajinci. Malo smo morali počakati, da so naši slovanski bratje zaključili s svojim lepim in slovesnim bogoslužjem. V tem času pa je kar dosti naših rojakov lepo opravilo velikonočno spoved. Sv. mašo na to tiho nedeljo v **Keighlyju** smo tokrat darovali za dušo pred kratkim **umrlega Tomaža Koviča**, ki se sicer ni udeleževal ne našega bogoslužja in ne naših skupnih srečanj. Bil pa je del nas in se ga zato spominjamo v molitvi. Dobri Bog naj mu da večni mir in pokoj!

Cvetno nedeljo smo letos obhajali kar v kapeli Našega doma v Londonu, ker je bila druga nedelja v mesecu. K blagoslovu zelenja na hišnem dvorišču in k sv. maši je prišlo tokrat zelo malo ljudi, tako da župnik premišljuje, da bi v prihodnosti še vedno obhajali cvetno nedeljo z rojaki na severu Anglije, ker jih pride več k bogoslužju. Kljub temu smo imeli lep blagoslov zelenja. Svetopisemsko poročilo o Gospodovem trpljenju je lepo, dovršeno in z globokim občutkom za sveto bral mladi **študent Lado Trogrlič**, doma z Bleda, sedaj pa na izpopolnjevanju v angleškem jeziku v Londonu.

Slovesnega blagoslova velikonočnih jedil v kapeli Doma na veliko soboto ob 3. uri popoldne se je udeležilo kar lepo število slovenskih Londončanov – med njimi tudi naš slovenski veleposlanik dr. Marjan Senjur s soprogo, gospo Mojco. Njunega prihoda k temu tako slovenskemu blagoslovu (večina drugih katoliških narodov tega blagoslova ne pozna) smo bili vsi zelo veseli. Gospodu ambasadorju za vino, gospe Mojci pa za pirhe in druge dobrote ter še posebno za

kraški pršt se iskreno zahvaljuje in hvaležni »Bog plačaj!«. Po slovesnem blagoslovu velikonočnih jedil smo v prostorih nad kapelo že pokušali vse te dobrote – posebno pirhe in šunko s hrenom ter dobrim kruhom, ki ga za nas spečejo Italijani.

Kmalu po blagoslovu je župnik v spremstvu svojega »lektorja« (bralca) in pomočnika pri bogoslužju odpotoval v **Bedford**, kjer je skupaj s tamkajšnjimi rojaki ob 8. uri zvečer v prijazni ukrajinski cerkvi vzhodnega stila obhajal **velikonočno vigilijo**. Ves dolgi obred je po zaslugi prizadevnega sodelovanja vseh, še posebej pa dobrega Filipa in odličnega bralca Lada, prav lepo potekal. Župnika pa ob vsakokratni vigiliji še dodatno navdušuje tako edinstveno velikonočno okolje (notranjost) te naše bedfordske ukrajinske cerkvice vzhodnega obreda in stila.

Na veliko nedeljo zjutraj so odšli na dolgo pot proti severu: župnik, Lado in Metka, ki je pripravila za na pot tudi naše velikonočne dobrote, pirhe, šunko in kruh, da smo jih zaužili skupaj z rojaki po slovenski slovenski velikonočni maši v Rochdaleu. Pri sveti maši se nam je tudi tokrat pridružil mladi slovenski duhovnik Peter Kravos, ki je sicer župnik v župniji Clayton v velikem Bradfordu. Naš župnik je vodil slovesno mašo ob somaševanju gospoda Petra, ki je tudi lepo in slovesno pel slovenski velikonočni evangelij. Lado pa je prav tako slovesno bral berila in stregel pri sveti maši. Po maši je bil blagoslov velikonočnih jedil v dvorani poljskega kluba, kjer smo bili tudi lepo pogoščeni vsi, ki smo se našega velikonočnega bogoslužja v Rochdaleu nad Manchesterom udeležili. Za pogostitev gre zahvala

predvsem našim dobrim gospodinjam Olgi, Kazimiri, Metki in drugim.

Pa da se ne pozabi vsaj omeniti: ha, tudi z UDBO smo imeli opraviti v dvorani poljskega kluba po slovesni vstajenski maši. Gospod Peter je namreč prinesel iz svojega računalnika Udbin dosje svojega očeta Mirka, da si ga ogleda, obenem z njim pa tudi vsi navzoči. Najbolj sramotna za novo državo Slovenijo pa je bila ob teh objavljenih dosjejih panika vodilnih (pokazali so s tem, da so iz istega testa kot njihovi udbaški očetje in stari očetje) in pomislite – tudi cenzura teh njihovih dokumentov je takoj sledila. Seveda kristjani take ljudi, ki so delali nad nami tako grdo in zlo, lahko samo pomilujemo.

S. C.

fesorja liturgije na mariborski in ljubljanski teološki fakulteti. Bil je čas, ko smo vsi čutili težo križa vojne v Iraku, ko je obstajala nevarnost, da bi se Evropa preklala na dva dela: na krščanskega in islamskega. Pripadnost in zvestoba lastni veri je zame neizogibna, ne rodi pa dobrih sadov, če iz nje izhaja nespoštovanje do drugače mislečih. Nasprotno, iz nje naj izhaja moč, ki krepí našo molitev, razumevanje in spoštovanje do drugače mislečih. Postni čas naj bi bil za nas kot nekakšna romarska pot, katere cilj je neviden, pa vendar jasen. Gotovo je prepleten z odpovedjo, ki naj nam pomaga do spreobrnjenja, predvsem spremembe mišljenja. Vse to pa bomo lažje dosegli, če bomo več molili. Anton Martin Slomšek je za molitev predlagal naslednje: moli kratko, moli večkrat, pa dobro ... Postni čas se tako spremeni v nekakšne duhovne vaje vse Cerkve – pot iz puščave v cvetoči vrt. Te in še druge besede patra Kranjca so se mi vklesale v spomin. Pater Kranjc je večji del svojega predavanja naslonil na Slomškove misli,

med drugim tudi to, da bi se kristjani lahko pozdravljali s psalmi. Potem bi bilo gotovo hvalevredno, če bi vedno, ko prestopimo farna vrata, dejali: Glej, prihajam, da izpolnim tvojo voljo, Gospod ... Duhovna obnova je kot vedno tudi priprava na sveto spoved, v kateri naj bi začutili vso nežnost ljubezni Očeta do otroka – Boga do nas.

V nedeljo, 6. aprila, se je duhovna obnova nadaljevala s sveto mašo, pri kateri nam je prepeval **mešani pevski zbor Gorenje iz Velenja**. Zbor je bil ustanovljen leta 1976 in je ob gostovanjih v domovini in drugih evropskih državah prejel številna odlikovanja. Z veseljem smo tudi mi prisluhnili kratkemu koncertu po sveti maši, kasneje v dvorani pa se je v prijetnem vzdušju spet izkazalo, da je bila nam Slovencem že v zibel položena domača pesem.

Kljub vsem dvomljivim vremenskim napovedim je bila tudi **cvetna nedelja** sončen dan. Za nas je to pomembno, ker imamo pred našo cerkvijo blagoslov zelenja skupaj s farani Kristusovega vstajenja in s črnsko katoliško skupnostjo. Tudi

A V S T R I J A

DUNAJ

Včasih se kar težko zazrem nazaj in v mislih obnavljam dogajanja zadnjega meseca. Tretjina leta je za nami in glejmo, da ne zamudimo izziva in uresničimo čim več tega, kar nam čas nudi.

Prvo soboto v aprilu smo imeli postno **duhovno obnovo**, ki jo je tokrat vodil minoritski pater s Ptuja dr. Slavko Kranjc. V soboto, 5. aprila, smo se ob petih popoldan zbrali v naši knjižnici in prisluhnili predavanju gospoda Kranjca, pro-

Mešani pevski zbor "Gorenje" iz Velenja je olepšal bogoslužje na tiho nedeljo – drugi dan duhovne obnove.

letos so nam iz Lucije pri Portorožu pripeljali sveže šopke iz oljke, rožmarina in lovorja, ki smo jih ponudili vsem navzočim. Tako kot se mi posebej veselimo oljčnih vejic, se avstrijski narod na cvetno nedeljo veseli mačic, zato smo vsem šopkom dodali še nekaj vejic mačic. Oljčne vejice so tudi letos poromale v številne župnije na Dunaju in v okolici. Denarni prispevki, ki so jih ljudje darovali, pa so namenjeni za gradnjo nove farne cerkve v Luciji. Kdor pozna Lucijo, ve, kako majhna je njihova cerkva, katere prvotna namembnost je bila duhovno zatočišče za delavce tamkajšnjih solin. Lucija se je v zadnjih desetletjih razvila v večji kraj, zato je gradnja večje farne cerkve res upravičena in nujna. Vsako leto me ob tem prešine misel, kako nemočni smo, ko načrtujemo prihodnost. Koliko razkošnih cerkva po svetu ostaja praznih, celo za vedno se zapirajo njihova vrata, medtem ko se nekje drugje ljudje leta in leta trudijo za nov božji hram!

V velikem tednu je v naši cerkvi le nekaj slovenskih obredov, saj se mnogi rojaki odpravijo v domovi-

no. Na veliki petek smo imeli blagoslov velikonočnih jedi, na velikonočno nedeljo pa slovesno dvojezično sveto mašo skupaj z rektoratčani. Morda bi se kdo vprašal, koliko smisla imajo velike slovesnosti ob skromnejši udeležbi kot sicer. Za naše duhovnike, pa ne le za njih, je to morda res malo žalosten prizor, saj se še vsi spominjamo, kako lepo je bilo včasih doma, ko je bila pri vstajenju cerkev nabit polna. Kljub temu mislim, da moramo prav tedaj začutiti globino Jezusovih besed: Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu ...

Na belo nedeljo nas je s svojim obiskom počastila vokalna skupina Krila iz Šmartnega pod Šmarno goro. Že dvakrat v svoji desetletni karieri so zapeli svetemu očetu, na belo nedeljo pa so med mašo in po maši prepevali nam. Kar žal nam je bilo, ko se je petje končalo, lahko pa smo z zgoščenko, ki so jo izdali ob 10-letnici obstoja, njihovo petje ponesli na naše domove.

V soboto, 26. aprila, smo se Slovenci odzvali vabilu župnije Kristusovega vstajenja, ki je v

okviru misijona mesta Dunaja priredila glasbeni večer z naslovom: **Glasba ima več barv!** Barvitost petja je zaznamovala ta večer, na katerem so zazveneale avstrijske, filipinske, črnske in naše slovenske pesmi. Zadnjo »besedo« je imela zaključna pesem: »Give Thanks to the Lord our God« (Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu), ki nas je povezala v en velik zbor. Prvi koraki misijonarjenja na Dunaju so obrodili prve sadove. Če bi iste ljudi, ki smo jih spoznali ta večer ob prepevanju, srečali mimogrede na dunajskih ulicah, naše srečanje gotovo ne bi bilo zaznamovano s tako prisrčnostjo.

Karmen Fabi

BELGIJA in NIZOZEMSKA

GENK

Mešani pevski zbor »Slomšek« je bil na turneji v Sloveniji

Kot smo že napovedali v aprilski številki, je naš pevski zbor »Slomšek« odšel na večdnevno turnejo po dragi nam Sloveniji. Po skoraj 1200 km dolgi poti smo v soboto, 5. aprila, srečno prispeli v Ormož, kjer smo se nastanili za štiri noči v hotelu. Presenetilo nas je hladno vreme, saj so nas med bivanjem v Sloveniji tu in tam pozdravile celo snežinke. Zlasti naši vrli pevci so bili zaskrbljeni zaradi prehlada in hripavosti. Pa vseeno so bili vsi nastopi zelo lepi in petje na umetniški višini.

Poslušalci pa tudi mi se bomo najbrž še dolgo spominjali – sv. maš in

Voditelj postne duhovne obnove, dr. Slavko Krajnc, je vodil tudi somaševanje na tiho nedeljo.

Zbora Slomšek in Naš dom na Prešernov dan

koncertov v Dobjem pri Planini, v Razkrižju (namesto v Ormožu), predvsem pa v Šentjoštu nad Horjulom, kjer je bila sv. maša, ki jo je vodil ljubljanski pomožni škof msgr. Jožef Kvas ob somaševanju več duhovnikov. Sledil je kulturni program ob sodelovanju zbora Slomšek ob sedmi obletnici smrti msgr. Vinka Žaklja, ki ga je v čast svojemu slavnemu rojaku priredilo študentsko društvo SILAQ – Šentjošt.

Povsod so domačini pokazali izredno gostoljubnost in prijaznost.

Samoumevno so od srca prihajala povabila in želje, da bi se takšna srečanja še ponovila, bodisi v Sloveniji ali v Belgiji.

Zahvaliti se želimo mojim bivšim faranom in župniku Janezu Kvaterniku v Jaršah pri Domžalah, ki so nam pri župnišču pripravili pristrčno dobrodošlico in nam postregli z domačimi dobrotami. Lepota cerkve v Grobljah pa je zares vse očarala. V svoji rojstni fari – Rogaški Slatini nas je presenetil naš sopotnik Jože Kidrič z ženo Geli, ki sta še dodatno naroči-

la v gostilni bogato pogostitev za vse udeležence turneje. Farani v Razkrižju se niso pustili potisniti v ozadje v tej tekmi izredne gostoljubnosti, prav tako krajani na Šentjoštu. Naš pevec Pepi Čotar je na svoji domačiji na Taboru nad Dornberkom skupaj s svojimi domačimi pokazal nepozabno veliko-dušnost, bogastvo in spretnost primorske postrežbe. Zlata rezerva ob vračanju v Belgijo so bile dobrote, ki nam jih je na pot dala družina naše gospodinje Nežke Zalar iz Ribnice, ki nas je prijazno postregla tudi na njenem domu. Župnikov brat Marjan Rajk pa je vesel postregel z odličnimi belokranjskimi vini.

Naši pevci so dobili potrditev, da je vredno vsakih 14 dni vložiti toliko truda na pevskih vajah. (Z nami so bile tudi članice zbora »Zvon« z Nizozemske, kjer pa imajo vaje vsak teden.) Povsod so bili navdušeno sprejeti in nagrajeni z zasluženimi burnimi aplavzi.

Videli smo veliko zanimivega in lepega. Pred našimi sopotniki drugih narodnosti smo bili ponosni nad lepotami in raznovrstnimi bo-

Stanko in Lojzka Novak s sinovima Francijem in Martinom z ljubeznijo sodelujejo pri vseh prireditvah društva Naš dom.

gastvi naše dežele in njenih prebivalcev.

Potovanje je pripravil in odlično vodil predsednik »Slovenskega katoliškega pevskega in kulturnega društva Slomšek« Stani Revinšek. Vzdušje v avtobusu je bilo lepo. Nekaterim so zdravstvene težave zaradi prehlada povzročale nekoliko slabše razpoloženje.

»Slabše razpoloženje« pa je ostalo tudi v blagajni društva in pevskega zbora Slomšek, ki je zdaj skoraj prazna. Zato že zdaj vabimo, da to »katastrofo« pomagata premostiti ob številni udeležbi na slovenskem pikniku zbora Slomšek dne 17. avgusta.

Slovenski dan na Nizozemskem

26. aprila je »Pevsko društvo Zvon« pripravilo slovenski dan. Začel se je s sveto mašo, pri kateri je pel domači zbor »Zvon«. Sledil je odličen koncert »društva Limbar« iz Moravč, ki je bil prav te dni na turneji na Nizozemskem, v Belgiji in v Merlebachu v Franciji. Sodeloval je tudi zelo številen moški zbor iz Weerta na Nizozemskem. Svoj umetniški nastop je izvedla tudi »Slovenska folklorna skupina Nizozemska«, ki bo letos praznovala 50 let svojega obstoja. Med prijetnim nadaljevanjem družabnosti je igrala skupina »Pr'jatli« iz Moravč.

Društvo »Limbar« iz Moravč na obisku pri nas

26. aprila nas je obiskalo 29 potnikov iz Slovenije, člani in prijatelji društva »Limbar«, tudi moravska gospa županja je bila z njimi. Prinesli so nam veliko svežine, domačnosti, pristnega veselja, za njihov umetniški prispevek pa skoraj nimamo dovolj pohvalnih besed. Kdor nam ne verjame, naj jih po-

*Slovenska grča iz Maasmechelna
90-letni Janez Lipovšek – redni
naročnik Naše luči in Družine*

vabi v svojo sredo in se bo prepričal. Razen nastopa na Nizozemskem so peli v nedeljo ob 15. uri pri izredni maši v Eisdnu, kjer se je zbralo kakšnih 100 ljudi iz Belgije in Nizozemske. Vse navzoče so zelo navdušili.

Mi pa smo jih po svoji navadi želeli nagraditi s primerno postrežbo v dneh njihovega bivanja pri nas. Nekateri nadvse prijazne slovenske in flamske družine so jim nudile prenočišče in zajtrk. (Zaradi pomanjkanja prostora ne morem omeniti vseh teh družin in drugih, ki so pomagali, da bi se med nami počutili dobro.) Skrb za naše prijazne in ljube goste iz Slovenije je prevzelo društvo Slomšek ob sodelovanju Slovenske katoliške misije.

Poslovili smo se:

27. marca smo se poslovili od tihega in skromnega moža **Ivana ŠKRUBEJA**. Rojen je bil na Konjskem vrhu pri Lučah 18. avgusta 1930.

Dokler je bil zdrav, je redno prihajal k slovenski maši, pa tudi na prireditve slovenskih društev. Bil je redni naročnik Naše luči.

Slovenska katoliška misija in slovenski duhovnik sva mu hvaležna za radodarno pomoč.

V župnijski cerkvi sv. Alberta na Zwartbergu v Genku je pogrebno mašo v obeh jezikih vodil slovenski duhovnik ob somaševanju domačega župnika in petju zastopnikov župnijskega zbora. Na pogreb je iz Slovenije prišel tudi pokojnikov brat.

(V majski številki Naše luči je zaradi tehnične napake tale pripravljen tekst izostal. Se opravičujemo.)

3. aprila smo se poslovili od našega dragega prijatelja **Franza Trinkaa**, soproga Angele Polavder, (lani 25. oktobra sta slavila zlato poroko. Gl. Naša luč 2002/10 na str. 22).

Rojen je bil 11. septembra 1923 v Alzaciji v Franciji, umrl je v bolnici v Genku 23. aprila 2003.

Pri maši je v cerkvi sv. Barbare v Eisdnu pel zbor »Slomšek«, saj je Angela članica tega zbora od njegovega začetka pred 42 leti. Pri oltarju pa smo bili: domači župnik Jan, diakon Louis in jaz, slovenski kaplan.

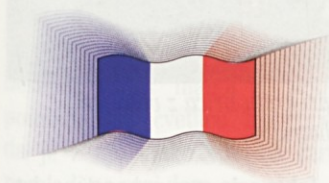
Franc je bil po očetu Slovenec in je zelo rad prihajal k slovenski maši

Pokojni Franz Trinko

in drugim prireditvam, pa tudi rad je pomagal pri organizaciji. Nikoli ni za svoje delo v društvih Slomšek in sv. Barbara pričakoval kakšne nagrade. Z vsemi ljudmi je bil dober in prijazen. Že dolgo pred združeno Evropo je bil pravi Evropejec, najrajši pa Slovenec.

Ivan in Franc, počivajta v miru!

F R A N C I J A

PARIZ

Po dolgi zimi se tudi naša skupnost prebujala iz spanja. Pomladno sonce in lepi dnevi so se nam ponujali že v predvelikonočnem času, da smo se v velikem številu zbrali na cvetno nedeljo pri bogoslužju v naši kapeli sv. Terezije. V procesiji smo se iz dvorane g. Jožeta Flisa in s pravo slovensko oljko v roki podali v kapelo, kjer nam je pater Robert Petkovšek v lepem nagovoru označil pomen in simboliko obredov cvetne nedelje in nato vodil lepo bogoslužje.

Že je bil tu veliki teden. Vse tri večere je obrede vodil pater Robert. Čeprav v četrtek in petek udeležba ni bila velika, pa je bilo doživetje za prisotne ob tišini in zbranosti še toliko bolj iskreno. Posebno tišina velikega petka je bila za navzoče zares doživetje, ki pomirja srce in dušo. Na veliko soboto pa je na obrazih zbrane množice že žarel nasmeh velikega praznika.

Pred daritvenim oltarjem smo imeli poleg patra Roberta po dolgih osmih mesecih odsotnosti spet

našega duhovnika Silva Česnika, ki je zbral toliko moči, da je vztrajal do konca velikonočnih obredov, ki so se končali pozno v noč z vstajensko sv. mašo. Marsikatero oko se je orosilo ob pogledu nanj, saj smo mu vsekakor želeli zdravja. Morda pa so tudi naše molitve kaj pomagale. Hvala pa Njemu, ki je omogočil, da je bil g. Silvo spet med nami.

Za praznično podobo kapele in vseh obredov sta kot vedno poskrbela naša Janeza. Kaj bi naša skupnost brez njiju! Delala sta od zgodnjih jutranjih ur vse do zaključka vstajenske svete maše, ki se je končala ob 23.30. V imenu vse naše skupnosti obema pristrčna hvala.

Predno smo se vrnila na domove, je bila tu že velika nedelja. Po družinah smo praznovali slovenski običaj velikonočnega zajtrka. Gospod Ciril Valant je poskrbel, da na nobeni mizi ni manjkala tradicionalni hren, ki ga Parižani ne poznajo.

Vstajensko slavje velike nedelje je ob 18. uri daroval gospod Jože Kamin iz Merlebacha ob spremstvu patra Roberta in gospoda Silvestra. Poleg velike množice naših rojakov in francoskih prijateljev sta bili tokrat med nami tudi sestra Cirila Knafelc in Slava Primožič. Bog jima daj zdravja, da bomo lahko še velikokrat skupaj. Med sv. mašo smo imeli dva krsta. Božja otroka sta postali deklici Anna Fernandez in Chloe Komen. Staršem obeh krščenk naše iskrene čestitke, obenem pa tudi priporočilo, da ju bodo vzgajali v krščanskem duhu in ju pripeljali v cerkev, kamor sedaj tudi spadata.

V naši fari se stvari, ki jih je prinesla bolezen župnika, počasi urejajo,

vendar bolj v ozadju in še ni vidnih in zaznavnih premikov. Težave se množijo in postopki se ne premaknejo z mrtve točke. Vzrokov za to je veliko in vsak vzrok je problem zase. Zaupajmo torej v božjo voljo in še naprej molimo za našo skupnost. Za nas drži pregovor, da »božji mlini meljejo počasi«.

Vljudno naprošamo starše, da redno vodijo otroke **k uram slovenskega jezika in k verouku**. Brez tega bo težko organizirati sve-to birmo prihodnje leto.

Nogometni klub »Pariški zmaji« pridno trenira in po predvidevanju predsednice društva Eve Sutlič na naslednjem turnirju v Sloveniji lahko računa na najvišjo uvrstitev. No, ker je bilo rečeno v aprilu, mora biti tudi malo šale vmes.

Vsem rojakom po svetu lep in iskren pozdrav!

Janez Ložar

FREYMING-MERLEBACH

Življenje slovenskim rojakom naše Misije teče naprej po starem ritmu in toplih prijateljskih srečanjih, čeravno so velikokrat zelo zgoščena.

Ko smo obrnili stran in se je pokazalo novo leto 2003, se je marsikdo zamislil, kaj bo prineslo lepega, morda vsestransko zadovoljstvo, morda žalost in bolezen. In ko starost doseže že visoko lestvico let, si marsikdo novega leta ne zaželi. Saj se z vsakim letom starosti prišteje leto. Telesne moči se z leti izčrpajo in to se godi številnim rojakom po svetu.

Opirajmo se na geslo, da je slovenski človek močnih žilastih korenin, da se naporov življenja ne straši.

Krst Brica Daubiea v kapeli sv. Jožefa

Cathrine in Marc sta pri krstu Brica z veseljem sprejela odgovornost botrstva.

Tudi želje našega gospoda župnika KAMINA se pri Misiji nismo ustrašili, ko nam je zaupal, kakšno željo nosi v srcu. Da bi se v naši kapeli sv. Jožefa zamenjala preprosta stena okrog oltarja z mozaikom. Rekel je: »Stene, prepletene z mozaikom, naj bi govorile skrivnost svetega evangelija.«

Pritegnil nas je s to željo kot magnet in sledili smo mu kot pohlevne ovce svojemu pastirju, čeravno se nismo prav zavedali, kakšno delo je pred nami. Že v mesecu novembru 2002 so zabrnili stroji, prva faza je bila odstranitev ometa. Naenkrat je postala kapela razdejanje templja. Moški so resno zavihali rokave, delo je vestno potekalo in uspeh delovnih rok že izstopa okrog oltarja. Delo smo zares zaupali Bogu in že se vidijo sadovi pridnih in umetniških rok.

Za božič smo stene obložili kar s svežino smrekovih vej, tako da sta zelenje in skromnost dala še globlji vtis božičnega večera. Saj nas je polnočnica prav to pot združila v veliko krščansko skupnost. Kapela se je napolnila do zadnjega kottička in naša srca so bila prepojena z veseljem in radostjo tega skrivnostnega večera.

Kozarec toplega vina po sveti maši je poudaril, da smo prijateljsko močno povezani in da je prijateljstvo velik zaklad slovenskega človeka.

Ne smemo pa mimo lepih družinskih praznikov. V nedeljo, 29. septembra 2002, je bil **krščen Brice DAUBIE**, sin Guillaina in Marie-Christine (roj. CURK). Krstni obred je vodil župnik KAMIN. Nalogo botrstva sta prevzela Cathrine KRAPEŽ in Marc CURK.

Vsi pri Slovenski misiji smo se razveselili tega duhovnega družinskega praznika. Staršem iskreno čestitamo, malemu Bricu pa želimo, da bi ga nebeška Mati varovala vseh nevarnosti življenja.

V nedeljo, 9. februarja 2003, smo se po sv. maši zbrali pri skupnem kosilu in nato nadaljevali popoldne po pustni šegi ter preživeli popoldan v pravem smislu pustne zabave. Res je, da se velikokrat veselje in smeh izražata le navidezno. Pri nas se potrudimo, da je vsakemu navzočemu prijetno in toplo, da je veselje pristrčno, duhovito in prijetno. Za zabavo je poskrbel Manuel DROSS. Izvrstni muzikant, saj je pritegnil na plesišče vse, še najbolj otrple noge so se omehčale in zavrtle ob valčku.

16. februarja smo pokazali pri letni generalni seji društva, da smo resno društvo, da se člani zavedajo vestnosti, da je generalna seja velikega pomena in pokazali zanimanje za vsa dela, ki jih opravlja odbor preko leta. Pri odboru imamo tudi zelo vestne ljudi, na katere lahko računamo ob vsaki potrebi z delovno roko ali s časom. Upoštevamo pravila letne seje, zato volimo vsako leto na novo 1/3 odbora. Ob volitvah ni nastala nobena sprememba, le na novo so vstopili kot odborniki: gospod Franc CEPLAK, gospa Pavla ŠTURM in gospa Simone STUVA. Seja se je zaključila ob prijetnem klepetu in dobri zakuski.

16. marca smo zajeli kar tri praznovanja. Družinski dan, začeli smo s sv. mašo, nato je bilo skupno kosilo, pripravljeno za vse člane društva. Počutje je potekalo, kot bi bila ena sama velika družina skupaj.

»Pomlad nas že čaka na pragu in narava že ponuja prvi vtis prebujenja, ob tem želim vsem materam, posebno tistim, ki živite morda v pomanjkanju ljubezni svojih dragih, ki morda trpite osamljenost in zapuščenost in ki morda veselje in sreča le spita v globini src, da ta sr-

ca prebudi ljubezen in da zaživi večna pomlad in dobi sreča prostor v srcu vsake izmed vas tukaj navzoče, ter želim, da vam bo današnji dan pomenil dan popolne sreče.»

Po končanem kosilu je bil tudi pristrčen program, ki so ga pripravile učenske slovenske šole pod vodstvom učiteljice gospe HERO. Skozi program je bila prepletena ljubezen do mamic in slovenske besede. Vsaka mama je dobila pomladansko cvetlico trobentico, da je z njo lahko odnesla žarek pomladi na svoj dom.

Praznovanje sv. Jožefa je bilo tudi na programu. Spomnili smo se vseh Jožetov in Jožic, saj je med našimi člani kar precej godovnikov, ki nosijo ime tega velikega svetega moža. Med njimi je tudi naš gospod Jože KAMIN.

Preživeli smo dan v pristrčnem vzdušju. Še harmoniko je raztegnil gospod Janko MARKUČ iz Lebacha - Nemčije. Ob slovenski melodiji se je dvignila slovenska pesem, tako da je na kraju dneva še petje pripomoglo, da je bil dan zares poln toplih čustev in veselja.

9. aprila smo se ponovno srečali pri celodnevem srečanju. Ob tej cvetni nedelji smo se zavedali, da smo pred tednom Kristusovega trpljenja.

Na veliko sredo pa smo tekmovali pri Slovenski misiji, kdo bo čim lepše pobarval velikonočne pirhe. Zbralo se nas je kar veliko, še gospod KAMIN in gospa HERO sta se pridružila in dala roko tej umetnosti. Lepi pirhi so okras in ponos. Pirh je tudi simbol velike noči in KRISTUSOVEGA TRPLJENJA.

Jožica Curk

Prvomajsko romanje k brezjanski Mariji v Habsterdick je med slovenskimi rojaki v Merlebachu, Freymingu, Forbachu in Aumetzu kakor amen v očenašu. Bilo bi zares škoda, če ne bi bralci NL mogli prebrati poročila o tem lepem dogodku. Letos je bila velika moderna cerkev spet polna, 500 romarjev jo je napolnilo skoraj do zadnjega sedeža. Pri maši, ki jo je vodil g. Jože Kamin, je prepeval zbor Limbar iz Moravč. Naneslo je posrečeno, da se je zbor prejšnje dni mudil po Belgiji in Nizozemski in na poti nazaj prinesel lep dar še

Slovincem in njihovim prijateljem v tem delu Francije.

Bogoslužje je bila tudi najlepša priložnost, da se je tukajšnji slovenski župnik Jože zahvalil Bogu za 20 let svoje duhovniške službe in seveda vsa fara in gostje z njim. V pridigi je bilo poudarjeno, kako je vdanost v božjo voljo, ki jo vidimo pri svetem Jožefu, garancija za blagoslov v življenju. Treba pa je biti pogumen v zaupanju v Boga, katerega načrtov ne vidimo takoj. Pokaže se kasneje, kako modro je ravnal človek, ki mu je zaupal celo preko meja svojega razumskega spoznanja.

Poseben praznik je bil ta dan, saj je bila pri maši tudi **javna razglasitev novega poslanstva za g. Kamina, ki je bil pred pred enim mesecem imenovan za novega delegata slovenskega dušnega pastirstva v Franciji**. Njegov predhodnik g. Silvester Česnik je bil te službe razrešen, saj mu ni bilo mogoče v njegovem zdravstvenem stanju nalagati še naprej te odgovornosti. Posebej pa je bilo potrebno novo imenovanje zaradi urejanja razmer v pastoralni oskrbi Slovencev po vsej Franciji, pred-

Gospa Kristina Hero z najmlajšimi otroki slovenske šole v Merlebachu

Jože Kamin, novi delegat za Francijo

vsem v glavne mestu, od koder je bilo vse doslej oskrbovanih največ naših rojakov v tej državi.

G. Jožetu Kaminu na tem mestu čestitamo v imenu rojakov v Franciji, bralcev Naše luči in sobratov duhovnikov. Želimo mu veliko božje pomoči v novem odgovornem poslanstvu.

Slovenska skupnost Merlebach

NICA

Čas nam hitro beži. Komaj smo se dobro pripravljali na velikonočne praznike, že je vse mimo in nam tone v pozabo. Naj ostane vsaj v kartkem zapisu ohranjen spomin na praznovanje zmage našega Odrešenika. Slovenci v Nici smo se v velikem tednu pridružili hrvaški skupnosti in skupaj obhajali bogoslužje velikega četrтка. Ker je naša skupnost majhna in razkropljena, je posebno bogoslužje v petek in soboto odpadlo.

Velikonočna maša pa je bila spet lepo obiskana. Slovesnost je vodil župnik Štefan Čukman in ob njem je bil dolgoletni duhovnik slovenske skupnosti g. Franjo Pavalec. Veselje je zbujała tudi številna udeležba. Iz srca smo zapeli velikonočne pesmi in slavili zmago našega Boga. Po starodavnem običaju smo prinesli jedi v blagoslov, ki smo si jih po maši podelili med seboj in še vedno je ostalo dovolj za vsako družino, ki si je žegen odnesla na dom. Vendar je bilo tokrat velikonočno bogoslužje še posebej lepo, ker se je v naši skupnosti zgodilo, kar že dolgo nismo mogli obhajati. Patricija Reti je ta dan prvič prejela zakrament svete spovedi in pri maši sprejela v svoje srce Jezusa. Teh slovesnosti zares že dolgo nismo obhajali v naši skupnosti. Patricija ni več

kakšna majhna punčka, pač pa odrasla deklica, ki je sicer redno prihajala s sestrice in mamo k maši. Že duhovnik David jo je spodbujal, sedaj pa se je celo leto pripravljala pri verouku na zakramente in jih s pripravljenim srcem sprejela. Kar sijala je od sreče in z njo vsa skupnost zbranih vernikov. Ganilo je vse ljudi, kako je vendar lepo, če mlad človek s tako vero pristopi in sprejme božje darove.

Na **velikonočni ponedeljek** je bilo tradicionalno slovensko romanje k Mariji v Laghet. Iz množice romarjev v polni cerkvi je zadonelo že na začetku maše: Jezus naš je vstal od smrti. Velikonočno skrivnost smo podoživljali znova in hvalili gospoda Jezusa. Po duhovnem okrepčilu za duše se je nadaljevalo družabno veselje na kosilu pri redovnicah in kasneje v dvorani. In veselja ni hotelo biti konca vse do večernih ur. Takšna srečanja med nami so redka in zato nas toliko bolj pritegnejo, da si slovenska duša da duška v glasbi in pesmi.

Vse bralce Naše luči lepo pozdravljamo, Slovenci z Azurne obale.

Štefan Čukman

ESSEN

Stopajoč za Gospodom od »Hozane« prek »Križaj ga« do vstajenske aleluje

Kdor le more, rad odide za velikonočne praznike v domovino. Mnogi seveda ostanemo tu in vsaj nekaj naših slovenskih skupnosti je deležno duhovnega bogastva najpomembnejših dni v letu – velikega tedna. **Cvetno nedeljo** smo praznovali v Güterslohu, Oberhausnu, Moersu. Najbolj slovesno je vedno v Essnu, kjer se pridružimo župniji, kjer imamo redno bogoslužje. Med nemškimi »pušeljčki« se živopisno pozibavajo v procesiji slovenske butarice in oljčne vejice iz domovine. Družno polepšamo doživetje vesele hozane Gospodove poti v Jeruzalem.

Simon-Luka-Anton Borštnar je bil krščen.

Tudi **obrede velikega tedna** imamo vse tri dni. Na veliki četrtek in veliki petek se zberemo v Essnu. Ker še ni tradicije, je tudi obisk primerno manjši. A vztrajamo in upamo na boljši čas. Na veliki petek smo se tudi že dopoldne pridružili desetisočglavi množici pri križevem potu na znanem rudniškem hribu Halde Haniel. Na vigilijo na veliko soboto pa se že po tradiciji v lepem številu zberemo v Moersu. Veselje velike noči smo rojaki doživljali v velikem številu v Essnu s procesijo, v Oberhausnu in v Krefeldu.

S pesnikom smo doživljali v srcu, kako vetrovi spev neso v poljano in alelujo blaženo pojo svečano ...

Hamm: Simon – Luka – Anton

Na prvo aprilsko soboto se je tukajšnja skupnost razveselila skupaj z družino **Borštinar** krsta njihovega malega junaka, ki je postal božji otrok. Domačim, posebej pa še novokrščencu, želimo božjega spremstva na nadaljnji poti življenja. Po sveti maši, med katero je bil krst, smo se skupaj povseli v farni dvorani in skupno delili veselje.

Oberhausen: + Marjan Supovec

V začetku aprila smo se od njega poslovili v Oberhausnu. Pokojni Marjan je bil rojen v lepi številni družini šestih otrok kot dvojček s sestro Zdenko. Desetleten je prišel z domačo družino v Nemčijo. Njegova življenjska pot je bila zarisana s trpljenjem. Enajst let se je boril z levkemijo in polnih osem let je moral biti v postelji. S pristno starševsko ljubeznijo je bil obdan od mame Kristine in očeta Maksa. Ob koncu tedna je bila v pomoč njegova sestra Elizabeta, veliko, ljubečo in vse hvale vredno sestrsko skrb pa je zanj žrtvovala najmlajša sestra Suzana. Kljub tr-

Pokojni Marjan Supovec

pljenju se je Marjan znal in se je rad nasmehnil, celo malo zapel in tako izrekal zahvalo za vse, kar je zanj naredila domača družina. Zadnjih pet tednov je bil v bolnici, kjer je doživel in dozorel za večnost. Naj ga Gospod sprejme v svoje ljubeče naročje. Mi pa se ga bomo spominjali v molitvah.

Castrop-Rauxel: + kirurg dr. Ivan Verdel

V aprilu je minilo leto od smrti in slovesa od spoštovanega kirurga **dr. Ivana Verdela**. Včasih šele odmik časa pridoda pravo in izkristalizirano podobo človeka, ki je bil med nami, smo ga spoštovali in imeli vsi radi. Tako tudi pri njem.

Pokojni se je rodil l. 1922 v Šaleku pri Velenju kot peti otrok v družini gostilničarja. Svojo nežno mladost je preživel pri maminem stricu, ki ni imel otrok, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Stric je bil organist in vsestranski kulturni delavec, kar je prenesel tudi na malega Ivana. Kasneje je gimnazijo obiskoval pri salezijancih v Ljubljani in bil med prvimi diplomanti medicinske fakultete. Leta 1951 se je poročil z Marico Simončič in družina se je pomnožila s hčerko Etko in sinom Ingom. Kot zdravnik je delal v Bosni in Bugojnu, v Murski Soboti

in Celju, kjer je dokončal kirurško specializacijo in tu postal primarij kirurškega oddelka. Razmere časa so ga kot idealista razočarale, zato se je odločil za težak korak odhoda iz domovine. Leta 1967 je prišel v Nemčijo. Pet let je delal v Gelsenkirchnu, nato pa do upokojitve kot šef kirurgije v Dortmundu. Bil je dober strokovnjak medicine, dobrosrčen, vesel, družaben, a tudi redoljuben in dosleden. Med bolniki in kolegi je bil prava legenda. Bil je tudi pristno povezan s slovensko cerkveno skupnostjo v Castropu. Rad je prihajal k sv. maši in na srečanja. V letu 1992 ga je prizadela možganska kap. Sam ter ob pomoči žene Marice je veliko storil za boljše stanje. V l. 1998 se je z žalostjo poslovil od Dortmunda in se odzval vabilu sina, ki ga je vzel k sebi na Sylt. Tu je pred letom dni ravno ob pripravi, da bi odšel k sv. maši, prišlo do odpovedi srca. Poslovil se je od svojih, v spominu ostaja med mnogimi kolegi, nekdanjimi pacienti. V najlepšem spominu ostaja tudi med slovensko cerkveno skupnostjo v Castrop-Rauxlu. Ob obletnici smo zanj opravili sv. mašo, se ga spomnili in obudili spomine na nekdanja skupna leta. Njegov topel lik bo ostal med nami.

AZ

Kirurg dr. Ivan Verdel

Marta in Karel Flajšman s šopkom rož

FRANKFURT

Ko bomo brali to številko Naše luči, bo velikonočna doba cerkvenega leta že skoraj pri koncu. Nekateri rojaki so se vrnili iz domovine po velikonočnem praznovanju šele v začetku maja, saj so velikonočni praznik združili s prostimi dnevi v začetku maja. Seveda se to pozna ves ta čas tudi v naši župniji. Župnik je bil v domovini samo nekaj dni, ko je opravil nekaj nujnih stvari, zlasti v prestolnem mestu. Slovenski karitas smo izročili 1500 EUR (1000 EUR je bilo dobička od prireditve za pustno soboto, 500 EUR pa smo nabrali s postnimi darovi in pri blagoslovu jedil na veliko soboto).

K blagoslovu jedil so prinesli mnogi, zlasti v Frankfurtu se jih je zbralo preko sedemdeset. K praznični maši na veliko noč popoldne pa se jih je zbralo nekoliko manj, tako v Frankfurtu kakor v Mainzu. Takoj po veliki noči so se začeli ponovno zbirati kandidati za birmo, saj ostaja za pripravo samo še mesec maj. Tudi šmarnično pobožnost imamo v mesecu maju občasno, vsekakor pa smo imeli praznično mašo na praznik sv. Jožefa delavca, ki je zavetnik naše

slovenske župnije. Prav tako smo tudi prvo nedeljo v maju, ko je bil med nami msgr. Janez Pucelj, delegat slovenskih škofov pri nemški škofovski konferenci, s praznično mašo počastili sv. Jožefa. Ravno na prvega maja pa sta lepih okroglih štirideset let zakonske zveze praznovala Marta in Karel Flajšman. Vse nas, ki smo se na žegnanjsko nedeljo zbrali k maši, pa sta tudi pogostila. V znamenje pozornosti in hvaležnosti za delo, ki ga opravljata v naši župniji, ko vedno pripravljata mesečna srečanja po nedeljski maši, da ne govorimo o martinovanju in pustovanju, pa še o marsičem drugem, smo jima izročili lep šopek rož. Vsi, ki ju poznamo, vemo namreč, da sta velika ljubitelja cvetja, ki ga poleg drugega kar obilno gojita na svojem vrtu. Prav gotovo pa je taka obletnica poroke lepo in potrebno znamenje v današnjem zmedenem času, ki se otepa praktično vseh vrednot.

Tudi nekaj smrti je bilo v preteklih mesecih. Že 14. februarja je umrl v Wiesbadnu Gabrijel Čižič, doma iz Vidma pri Ptuj, kjer so ga tudi pokopali. Skoraj v istem času je umrl v Frankfurtu 64-letni Miha Podržaj. Za njegovo smrt sem

Marta in Karel po 40 letih poroke

izvedel precej kasneje s sporočilom prijavnih služb. Naj bosta oba, kjerkoli sta že pokopana, deležna srečne večnosti v božjem naročju.

rem

MANNHEIM

Krst v Grenzachu

Tik ob švicarski meji, tako rekoč v predmestju Basla, živi družina Rožmanovih. Hči Marjanca je že nekaj let poročena s Stefanom Hoogom in lansko jesen sta dobila sina prvorojenca Mariusa. V februarju je Marius z zakramentom svetega krsta postal kristjan. Krstil ga je družinski prijatelj Rožmanovih in njihov rojak, upokojeni župnik Jože Cimerman. Marjanci se je tako izpolnila lepa želja, saj je gospod Cimerman nekoč, ko je začel svoje delovanje v Nemčiji, krstil tudi njo. Takih priložnosti, ko duhovnik krsti dva rodova, je malo. Po fotografiji sodeč je malega Mariusa zelo zanimala obredna knjiga, saj izgleda, kot da bi pokazal duhovniku, kaj naj prebere. Kdo ve, mogoče pa bo nekoč sam lahko uporabljal take knjige, če ga bo Bog poklical v svojo službo. Staršem želimo, da bi ga

Krst Mariusa Hooga

tako dobro vzgajali, da bi to bilo mogoče, Mariusu pa, da bi z božjim blagoslovom rasel v srečnega človeka in dobrega kristjana.

Velikonočna večerja v Lebachu

V najbolj zahodnem delu Nemčije blizu francoske meje na veliko soboto nikoli ni bilo možno imeti blagoslova jedil. Blagoslov smo sicer imeli na samo veliko noč, ko je bila v Lebachu popoldne slovenska maša, a to je bilo seveda že mnogo prekasno za velikonočni zajtrk. Za velikonočno večerjo pa še vedno ni bilo prepozno. Betka in Ludvik Kaučič sta svojo košaro z velikonočnim žegnom odprla kar pred cerkvijo ter nam postregla z velikonočnimi dobrotami. Njuna vnukinja pa je v veliki košari k blagoslovu prinesla vse stvari, ki so ji všeč, od slaščic do igrač, tako zares je vzela blagoslov. Turšičeva Silvija in Franci sta k maši pripeljala gospoda Jožeta Kračana, ki je vojni invalid in sedaj živi v domu za starejše ljudi v bližnjem Heusweilerju. Naredila sta mu veliko veselje, da je lahko bil ne veliko noč pri slovenski maši, potem pa je doživel še prijetno presenečenje ob velikonočnih jedilih Kaučičevih.

J. M.

MÜNCHEN

Materinski dan smo letos praznovali v nedeljo, 6. aprila. Naši šolarji so uprizorili dramatizirano otroško zgodbo znanega slovenskega psihologa in razumnika profesorja Vida Pečjaka DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI.

Osemletni Drejček nima ne bratca ne sestrice. Sam ždi v svoji sobici, bere indijanarice, pustolovske romane in lista po vesoljskih knjigah. Nekega dne dobi obisk z Marsa. Obiščejo ga trije živahni fantiči Miš, Maš in Šaš. Po začetnih nesporazumih se spoprijatelijo. Drejček je povabljen na Mars. Tam je življenje drugačno: vsi se razumejo, vojne in prepiri so prepovedani, vse imajo skupno, otroci uživajo veliko pozornost. Takšen red so Marsovci uvedli po bridki izkušnji, ko je huda vojna uničila ves njihov planet. Od takrat živijo le pod zemljo in se hranijo zgolj s tabletami in umetnimi pripravki. Zemljanom zavidajo njihovo prekrasno naravo, šumeče gozdove, zlata polja, bujno rastlinje in zanimive živali. Ne razumejo nas, da smo tako neumni in se uničujemo v prepirih in vojnah. Povest je napisana po prvih poskusih osvaja-

janja vesolja in hudi kubanski krizi pred 40 leti, ko se je človeštvo le za las izognilo atomski katastrofi.

Ali smo danes kaj pametnejši? Spet z vojno in nasiljem rešujemo probleme. Vojna je vedno poraz človeštva, svari Janez Pavel II. Pečjakovo čudovito besedilo je danes še vedno aktualno, morda bolj kot kdajkoli prej.

Šolarji so nam v igrici doživeto ponazorili, da moramo v naših medsebojnih odnosih marsikaj popraviti, če nočemo, da bo naša civilizacija propadla. Začeti je treba v družini, med prijatelji, sošolci, znanci. Biti je važnejše kot imeti.

Vsi nastopajoči so se zelo potrudili. Požrtvovalna Petra ni samo odlično zaigrala, ampak je poskrbela tudi za kuliso, marsovska oblačila in številne rekvizite. Nastop je popestrila tudi njena mama, ki je prepričljivo predstavila samovšečno teto Meto. Luka nas je s svojim petjem razveselil in vsebinsko obogatil dramske prizore. Pohvaliti pa je treba še Benjamina, Denisa, Klemenca, Tanjo, Petro, Barbaro in Katjo, ki so res dali vse od sebe, da so uspeli osvojiti tako dolgo in zahtevno besedilo.

Naslednje šolsko leto bo naša šola slavila 30. jubilej. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem rodoljubno čutečim rojakom, ki so nam pomagali, da smo lahko vzgajali otroke v slovenski omiki z bogato vsebino krščanskega narodnega izročila.

Križev pot narodov. Na veliki petek molijo Münchenski katoličani vsako leto križev pot po ulicah v mestnem središču. Pobudniki te ljudske pobožnosti so bili duhovniki narodnih misij. Letošnji križev pot z geslom »Skozi življenje z odprtimi očmi« je po običaju vodil Münchenski pomožni škof

Marsovčki med zemeljskimi vragolijami

Teta Meta poje uspavanko.

Engelbert Siebler, ki je odgovoren za dušno pastirstvo glavnega mesta Bavorske. Letos so organizatorji povabili slovensko župnijo, da je oblikovala 5. postajo. Križev pot se je začel v veliki baročni cerkvi sv. Michaela in se zaključil v cerkvi Sv. Duha, kjer je tudi redna slovenska maša. V čudovitem vremenu je pri križevem potu sodelovalo več tisoč vernikov različnih narodnosti. Posebno veselji smo bili, da se je prvič slišala tudi slovenska beseda. Uvod v 5. postajo je prebral študent Aleksander Drenovec, pesem Kraljevo znam'nje križ stoji pa je odlično zapel g. Marko Bajuk. S svojim sodelovanjem smo predstavniki slovenske skupnosti obogatili to zares zelo lepo pripravljeno pobožnost ob uri trpljenja in smrti našega Odrešenika.

Velikonočni prazniki. Farani so večinoma odšli v domovino, tako da je bila udeležba pri obredih velikega tedna bolj skromna. Zato pa smo bili preostali deležni vsebinsko bogatega nagovora msgr. dr. Janeza Zdešarja pri vstajenjski maši na velikonočno nedeljo.

AUGSBURG

»Našo luč pridno zasledujem, pa do sedaj še nisem zasledila tvojega

podpisa, odkar so te 'umestili' – morda bo v naslednji kaj.« Te vrstice mi je napisala v pismu ena od zvestih bralk Naše luči. Dosegla je svoj namen. Ko sem pismo prebral, sem brez odlašanja sedel za računalnik in se lotil pisanja.

Od 1. septembra naprej ...

Bog vedno preseneča s svojimi načrti. Vsakemu osebno odpira knjigo nešteti možnosti z enim samim ciljem, da odkrije lastno pot, po kateri se bo vračal v Njegov osrečujoči objem. On daje ponudbo, ljudje pa jo prevajamo v svoj jezik tako, da rečemo, to je moja ideja, to sem si jaz zamislil, tako sem se odločil ... Ja, takšni smo. Nase ne pozabimo. Smehljaja se naši domišljavosti in kratkovidnosti. Tega nam niti ne šteje v slabo, kajti v nas vidi tudi drugo plat, kjer je opazen trud in iskanje njegovega obraza. On je spretni ustvarjalec, ki človeške nepopolnosti dopolnjuje in osmišlja.

Od 1. septembra sem v Augsburgu v Nemčiji. Tu med slovenskimi rojaki, stran od domovine mi je Bog namenil poslanstvo v svojem vinogradu. Delo ni omejeno samo na mesto Augsburg, ampak vključuje tudi druga mesta. To so Ulm, Kempten in Ravensburg. Na tem

področju je pred menoj deloval dobrih 25 let duhovnik Jožko Bucik. Neozdravljiva bolezen mu je prehitro izpila življenjske moči. Kako močno se je zapisal v življenje tukajšnjih rojakov in kako radi so ga imeli, vedno znova spoznavam v pogovoru z njimi.

Življenje pa teče naprej. V mesecih, ki sem jih od svojega prihoda v tujo pustil za seboj, se je zgodilo veliko lepega. Vsaka nedeljska sveta maša je praznik v malem. Pomeni srečanje in priložnost, kjer se sliši lepa slovenska beseda in pesem. Po maši ljudje ostanejo še nekaj časa skupaj. Dobra kapljica in dobrote, ki jih nekateri prinesejo s seboj, prispevajo, da postane vzdušje zelo domače, slovensko.

Bežen pogled v dogajanja minulih mesecev se rad zaustavi zlasti pri tistih trenutkih, ki so še posebej prispevali k pestrosti tukajšnjega življenja. Ko se je leto začelo nagibati proti svojemu koncu in je v deželo prišla jesen, so se vrstile druga za drugo različne prireditve. Pod imenom Vinska trgatev so mišljene zabavne prireditve, ki sodijo v mesec oktober. V novembru se odvijajo po tekočem traku martinovanja. In že je tu december, ko sveti Miklavž obišče najmlajše in jih obdaruje. Miklavže-

vanje je prireditelj, ki močno zaznamuje življenje v predbožičnem času. Običaj je, da je najprej slovesna sveta maša, po maši pa bogat kulturni program, ki se konča z Miklavževim obdarovanjem. Naj pripomnim, da se z iztekom načrtovanega programa miklavževanje še ne konča. Navadno ostanejo ljudje še kar nekaj ur skupaj in se nato dobre volje razidejo.

Za božič in novo leto se mnogi rojaki vrnejo v matično domovino. Življenje nekako usahne. Tu mislim predvsem na moje področje delovanja. Južni del Nemčije navsezadnje le ni tako daleč od matične domovine, da bi zaradi daljave človek ne šel domov. Ostanejo le tisti, ki jih veže služba ali druge dolžnosti.

Januar, prvi mesec v letu hitro mine. Vtise iz doživetih božičnih in novoletnih praznikov počasi začnemo prekrivati novi dogodki. V začetku februarja se spomnimo pesnika Franceta Prešerna. Sredi tujega okolja nas misel nanj izziva in nam zastavlja vprašanja, ki se nanašajo na materni jezik, kulturno dediščino in korenine, iz katerih smo zrastle. Stara je ugotovitev, da se slovenski človek prehitro zgubi v tujem okolju. Cerkev in kulturna društva po svojih močeh skušajo slovenskemu človeku stati ob strani in v njem poživljati zvestobo in ljubezen do vrednot, ki so mu bile preko dobrih staršev položene v zibelko.

Čas po novem letu je zaznamovan tudi s številnimi pustnimi plesi. Letos je v Augsburgu poskrbel za pravo vzdušje ansambel Lisjaki iz Slovenije. Nastop domače folklorne skupine in mestne pustne garde sta dali svoj prispevek živahnemu pustovanju.

Kdo še ni slišal za kraj Oberstdorf, za smučarsko skakalnico in znan smučarski center? V zimskem času se na belih snežnih poljanah gnete množica tistih, ki so željni zimskega športa. Pokojni župnik Jožko Bucik je rad smučal. Porodila se mu je ideja, da bi konec februarja ali v začetku marca eno nedeljo namenil duhovnosti in športu. Ideja je v ljudeh našla ugoden odziv. Iz te pobude je nastala tako imenovana »smučarska maša«. V majhni vasi poleg smučišča stoji zelo majhna cerkvena. Ko so mi ljudje skušali pojasniti, kako majhna je, so rekli, da če se hoče duhovnik pri oltarju obrniti, mora iti pred cerkev, to napraviti zunaj in potem prav obrnjen iti nazaj na svoje mesto. In še eno spodbudno so mi povedali, da je ta cerkvena do sedaj bila še vedno nabito polna, ko so se zbrali k smučarski maši. Letos sem se prepričal, da marsikaj stoodstotno drži. Iz Augsburga smo se odpeljali z avtobusom. Iz Ulma, Ravensburga in Kemptena pa so prišli z osebnimi avtomobili. Približno tretjini navzočih se je uspelo zrinuti v cerkev. Drugi so slavili Boga zunaj. Izredno lep sončen dan je vsem ostal v lepem spominu. Smučarji so se po maši nasmučali, drugi v prijetnem sprehodu naužili svežega zraka. Pravo presenečenje pa je sledilo ob koncu dneva, ko sta »domačina« Vlado in Darinka Šabeder za vse pripravila pravo pogostitev. Bog jima povrni!

V soboto, 5. aprila, je prišel v Augsburg »nemški« razred dijakov iz Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani. V prostorih slovenske župnije so se okrepčali s toplim čajem in dobili še kaj za pod zob. Po ogledu mesta jih je pot vodila naprej, da bi v tednu potovanja po Nemčiji čim več videli in spoznali.

Za nami je postni čas in velika noč. V mesecu maju, ko častimo nebeško Mater Marijo, želimo izraziti pozornost tudi našim materam. Recitacije, pesmi, šopki rož in še kaj, da, vse je govorica srca, ki nosi v sebi globoko sporočilo: Mama, za vse hvala ti! Rad te imam!

Naj bo dovolj. Vem, da je nepopolno in ne zaobjema vsega, kar sem v devetih mesecih bivanja v Augsburgu doživel. Niti nisem imel namena o vseh stvareh pisati, ker je enostavno nemogoče z nekaj vrsticami povedati vse. Na koncu lepo pozdravljam vse bralke in bralce Naše luči.

Roman Kutin

STUTTGART

Velika noč po slovensko

Za velikonočne praznike je veliko naših rojakov odšlo v domovino. Kljub temu smo v velikem tednu lepo in z veliko udeležbo obhajali skrivnost Kristusovega trpljenja, smrti in vstajenja. Že na cvetno nedeljo je pri blagoslovu butaric, oljčnih vej in zelenja sodelovalo lepo število rojakov, tudi otrok in mladih družin. V soboto je bilo slavlje v Pfullingenu, na oljčno nedeljo smo se dopoldne zbrali v Schwäbisch Gmündu z rojaki iz Aalena, Schw. Gmündu in Schorndorfa, popoldne je bilo slavlje v Stuttgartu.

Na veliki četrtek sta sestra Mateja in župnik obiskala družino Čurin v Schwarzwald. Na ustanovni dan svete evharistije je bila na njihovem domu tudi maša. Skupnost se je zvečer zbrala k sveti daritvi v Slovenskem domu. Tudi na veliki petek smo obhajali dogodke Jezusovega trpljenja in smrti v

Slovenskem domu. Velika sobota je bila zelo razgibana. Ob 14. uri je bil blagoslov velikonočnih jedil v Böblingenu, ob 16. uri v Esslingenu, ob 17.30 v Stuttgartu in ob 19. uri v Pfullingenu. Blagoslova se je skupno udeležilo nad tristo vernikov. Velikonočno vigilijo smo slovesno obhajali v cerkvi sv. Konrada skupaj z nemško skupnostjo. Na veliko noč je bila slovenska maša v Stuttgartu. Tudi tu je bila udeležba velika.

Bela nedelja v znamenju Abrahama

Slovenska župnija je želela povabiti v svojo sredo bivšega župnika gospoda Janeza Šketa, ki se je aprila srečal z Abrahamom. V cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu je daroval zahvalno mašo, katere so se udeležili številni predstavniki ne le iz Stuttgarta, ampak tudi iz širše okolice. Okrog dvesto nas je bilo. Med mašo so peli moški iz zbora Domači zvon in Veneti pod vodstvom Daniela Rudolfa. Pristrčno in domače je bilo tudi v dvorani, kjer smo prinesli slavljenču torto s petdesetimi svečkami. Uspel jih je ugasniti z enim samim pihom. Na odru so veselo vzdušje oblikovali pevci mladinske glasbene skupine

Rojaki iz Stuttgarta smo poromali v Lurd.

Veneti in moški iz zbora Domači zvon. Pridne gospodinje, naše župnijske sodelavke in sodelavci so poskrbeli, da nismo bili lačni in žejni.

Nepozabno romanje v Lurd

Slišat božji klic, se v zaupanju odpraviti na pot, biti pripravljen na nove izkušnje z Bogom in z vsemi, ki so z nami ...

Temu klicu se je odzvalo 50 romarjev, ki so se v sredo, 30. aprila odpravili na petdnevno romanje iz Stuttgarta v Lurd. Ker je v slovensko župnijo v Stuttgartu povezano kar celo vrsto podružnic na Württemberškem, so bile tudi vse lepo zastopane. Tudi iz Slovenije se nam je pridružilo pet romarjev,

med njimi mama in sorodniki našega župnika dr. Zvoneta Štrublja. Povezani kot ena sama velika družina, saj so bili z nami otroci, mladostniki, odrasli, pa tudi že starejši romarji, smo skupaj doživeli nepozabne dni osebne poglobitve, ljubezni in miru.

Na pot smo se odpravili že v zgodnjih jutranjih urah in se proti večeru ustavili v Avignonu, kjer smo tudi prenočili. Avignon je zgodovinsko izredno pomembno mesto, tako imenovano papeško mesto. Zaradi nevarnega življenja v Rimu je leta 1309 papež Klemen V. prenesel papeški sedež v Avignon. Sledilo mu je šest francoskih papežev do leta 1377, ko je papež Gregor IX. prenesel kurijo nazaj v Rim. Ogledali smo si papeške palače, pa tudi znani most v Avignonu.

Naslednje jutro smo nadaljevali pot in prišli v popoldanskih urah v Lurd, se nastanili v hotelu in odhiteli na trg pred lurško baziliko. Skupaj z več tisoči romarjev smo se udeležili evharistične procesije in bogoslužja, se Bogu zahvalili za srečno pot, za vse darove, ki nam jih deli. Prosili smo blagoslova in milosti za vse drage doma v družinah in mu priporočili vse bolne in preizkušane brate. Prosili smo tudi zase, da bi znali živeti po veri, de-

Po blagoslovu nove hiše pri Ventovih

lati za mir, ljubiti vse ljudi in tako oznanjati njegov evangelij. V kapelici sv. Gabrijela smo imeli nato še sveto mašo, po večerji pa smo se udeležili nepozabne procesije z lučkami. Tudi tu je bila za okrog 30.000 romarjev navzoča slovenska pesem in molitev. Bil je prvi maj, zato smo letos začeli Marijin mesec majnik še posebej lepo in slovesno. Marija nas je povabila v Lurd, da tu konkretno doživimo sporočilo njenega Sina.

Naslednji dan pri skupni maši pred votlino, v družbi številnih nemško govorečih romarjev iz Nemčije, Švice in Avstrije, kakor tudi v dopoldanskih urah je vsak lahko našel čas za osebno poglobitev in molitev. Nekateri so opravili križev pot, drugi odšli na planino, kjer je pasla ovce sveta Bernardka, ostali pa so se okopali v lurški vodi.

Sveži in notranje bogatejši smo nadaljevali pot proti Barceloni. Večerjali smo v tipični katalonski restavraciji. Naslednji dan smo si ogledali zanimivo glavno mesto španske Katalonije, Barcelono. Še posebej smo se zaustavili pri mogočni katedrali Sagrada Familia, ki jo dograjuje že tretja generacija in bo predvidoma končana leta 2022. Vodič nas je povabil, da se takrat spet najdemo tam. Pomemben cilj našega potovanja v Španijo pa je bil obisk družine Reichle, ki se je pred devetimi meseci iz Heilbronna preselila v Barcelono. Šest otrok te družine nas je pričakalo že na cesti. Zelo lepo so nas sprejeli na lepem vrtu tik ob obali. Na vrtu smo imeli sveto mašo, pri kateri so prepevali vsi člani družine Reichle. Je kaj čudnega, da vsi tako lepo in navdušeno pojejo. Marjeta in Martin, starša družine, sta se spoznala pri petju v Taizeju. Kakšen blagoslov!

Pripravili so nam tudi lep piknik na vrtu in kar težko se je bilo posloviti.

V poznih popoldanskih urah smo se poslovili in napotili proti domu. V mestu Nimmes, nedaleč od Avignona, smo prenočili. Naslednji dan, bila je nedelja in zadnji dan našega romanja, smo darovali sveto mašo kar na zelenici ob avtocesti. Tu smo dali blagosloviti spominke, ki smo jih zase in za naše drage ponesli s seboj. Malo pred polnočjo smo se vrnili v Stuttgart.

Marija, kraljica miru in kraljica slovenskega naroda, izprosi svetu mir in bratsko sožitje. Blagoslavljalj vse človeške otroke, za katere je tvoj Sin trpel, umrl in vstal. S to veliko prošnjo smo iz Stuttgarta romali k Mariji v Lurd.

Cilka Novak

SLOVENSKO 30. ROMANJE V VADSTENO BO 8. JUNIJA 2003. Slovesno somaševanje se začne ob 12. uri v cerkvi pri sestrah. Pred tem bo priložnost za sv. spoved. Med nas pride papeški **nuncij, nadškof dr. Ivan Jurkovič**, naš delegat msgr. Janez Pucelj, njena ekselenca gospa Darja Bavdaž Kuret, slovenska ambasadorica s sodelavkami na ambasadi v Stockholmu, predsednik ID Slovenija v svetu Boštjan Kocmur, ki bo pripeljal s sabo goste iz Slovenije, ki bodo poskrbeli za kulturni in zabavni del 30. slovenskega srečanja v Vadstenu. Tudi skupine s Švedske, ki lahko zapojete in zaigrate v kulturnem delu srečanja, zelo dobrodošle!

Z vseh koncev Švedske, ob pomoči in sodelovanju slovenskih društev na Švedskem, poromajte v Vadsteno na 30. slovensko srečanje za binkošti. Pripeljite s sabo tudi drugo in naslednje generacije vaših otrok, da bodo vsem ta romanja in slovenska srečanja v pomoč pri iskanju in gradnji slovenske katoliške identitete na Švedskem.

Jubilejni 10. švedsko-slovenski vzpon v slovenske hribe bo letos v Škofjeloško hribovje. Potekal bo 21. in 22. julija. Tretji dan si rezervirajte za vsak primer, da še ostanemo skupaj. Za potrebne informacije in prijavo se obrnite na vašega duhovnika Zvoneta na misijski telefon 031 7115421, na mobilni: 0708 278757 ali pa po E-

SLOVENSKA BIRMA bo v soboto, 28. junija ob 15. uri pri sv. Konradu v Stuttgartu. Zakrament svete birme bo prejelo 10 mladih Slovencev. Birmoval jih bo škof Alojzij Uran.

Slovensko kulturno društvo Slovenija Stuttgart in župnija vabita na **SREČANJE V MOJI DOMOVINI**, ki bo v soboto, 9., in v nedeljo, 10. avgusta, v Semiču, v Beli krajini. Romarska sveta maša bo ob 10.30 pri podružnični cerkvi na Smuku blizu Semiča. Po maši bo skupno kosilo in kulturno družabni program. Prijave sprejemamo v Slovenskem domu. Pridite v čim večjem številu.

pošti: do 20. junija, ker je potrebno rezervirati prenočišče. Vzpon bo manj zahteven, poleg tega pa bo mogoče spoznati tudi Škofjo Loko in njeno okolico, ki je izredno zanimiva in lepa. Prijatelji slovenskih planin in hribov, dobrodošli v čim večjem številu!

Jubilanti: Meseca marca sta dva rojaka s Švedske, kolikor je bilo dano vedeti slovenskemu duhovniku Zvonetu, praznovala svoj častitljivi življenjski jubilej, **60-letnico rojstva**. To sta **Alojz Meglič** iz Köpinga in **Janez Zbašnik** iz Olofströma. Kdo bi se z njima dragemu Bogu in Materi Božji ne zahvaljeval za tako lep in visok jubilej?

Slovenska skupnost v Köpingu je bila zbrana četrto nedeljo v mesecu marcu s slavlencem Alojzom v tamkajšnji cerkvi sv. Jožefa, se zahvaljevala za zdravje in vse darove, s katerimi je dobri Bog obdaril slavljence. Prav tako pa je bila v srcih vseh prošnja k Materi Božji, da bi bil Alojz še naprej deležen dobre zdravja na duši in telesu ter da bi še dolgo živel med rojaki v Köpingu in razveseljeval svoje domače. Po sv. maši je bilo prijateljsko srečanje v prostorih SKD Simon Gregorčič, kjer so vsi navzoči počastili slavljence. Da pa bi bil jubilej še bolj slovesen, sta Alojz in njegova Fanika povabila slovenskega duhovnika domov na kosilo, kjer so skupaj tudi nazdravili.

Peto nedeljo v mesecu marcu je bila sv. maša v slovenskem jeziku v Olofströmu, kjer je bil prisoten tudi Janez Zbašnik, ta prijeten mož, zmeraj vesel in nasmejan Ribničan, pripravljen vselej pomagati po svojih močeh. Po sv. maši je Janez, kot zadnje čase skoraj vedno, povabil slovenskega duhovnika

v svoj dom, kjer je Janezova skrbna in ljubeča žena Eva pripravila zelo okusno kosilo. Ni bilo veliko časa, ker je bila naslednja sv. maša v Nybro pol ure prej in je pot med obema mestoma kar dolga. Toda praznično kosilo je govorilo o Janezovem jubileju kakor tudi o skrbni ženi Evi, ki Janeza z ljubeznijo in veseljem spremlja na skupni poti že dolga leta, saj sta poročena že 42 let.

Krst: V soboto, 5. aprila 2003, se je v cerkvi sv. Pavla od Križa v Angeredu blizu Göteborga skupaj z novokrščenko **Emmo Aleksandro Zupančič**, z njenimi starši in botri zbralo lepo število ljudi, ki so lepo sodelovali pri obredu sv. krsta. Novokrščenska Emma je tretji otrok Katarine in Jožeta Zupančiča, kar je vredno čestitati staršema, da sta tako pogumna, ko je danes še komaj kdo, ki se upa imeti več otrok. Mlada starša Katarina in Jože sta zelo dejavna v slovenski skupnosti v Göteborgu, saj je Katarina članica Misijskega pastoralnega sveta, Jože pa je predsednik slovenskega društva Slovenski dom. Botra Milojka Gorjup in njen mož Aurelio pa sta bila do nedavnega tudi zelo povezana s slovensko skupnostjo v Göteborgu, saj sta oba pomagala v

Misijskem pastoralnem svetu na takšen ali drugačen način.

Naj to, kar se je zgodilo z novokrščenko **Emmo Aleksandro**, zaznamuje vse njeno življenje. Na temelju vere staršev in botrov ter številnega občestva naj novokrščenska napreduje v veri Cerkve in naj bo vselej v veselje in ponos Bogu, staršema, njenim sorodnikom, kakor vsej slovenski skupnosti v Göteborgu. Slovenski duhovnik Zvone Podvinski kliče nad novokrščenko in vse njene, ki so se zbrali pri sv. krstu, božjega blagoslova ter varstva in priprošnje Matere Božje, sv. Eme Krške, sv. Brigite Švedske, kakor tudi blaženega Antona Martina Slomška.

Velikonočni obisk v Göteborgu: Slovensko skupnost v tem mestu, kakor tudi njihovega dušnega pastirja na Švedskem, ki biva prav tam, sta za velikonočne praznike obiskali slovenski študentki **Andreja Gril** in **Tjaša Hitti**, ki sta prišli na obisk iz norveškega Osla, kjer sta bili nekaj mesecev na študiju. S svojim življenjskim optimizmom, s svojo izredno pozornostjo, notranjim evangelijskim veseljem, kakor tudi s pripravljenostjo pomagati vselej in povsod, sta se priljubili vsem, ki sta jih v tistih dneh srečali v Göteborgu, v Jönköpingu in v Boråsu, kamor sta potovali skupaj s slovenskim duhovnikom, ki je za veliko noč obiskoval slovenske skupnosti in z njimi praznoval veliko noč. Naj vama bo na tem mestu izrečena iskrena zahvala za košček slovenske domovine, za vse tisto lepo, za vso razigranost in veselje, s katerim sta obdarili vse, ki sta jih srečali.

Zahvala: V ponedeljek, 7. aprila, je bilo za zakonca **Sonjo** in **Janka**

Krst Emme Aleksandre Zupančič

Bukovec iz Halmstada in za slovenskega duhovnika Zvoneta Podvinskega zadnje srečanje na Švedskem, saj sta se Bukovčeva nato preselila iz Halmstada v Staro Novo vas v župniji Križevci pri Ljutomeru. Janko in Sonja sta bila zelo dejavna v slovenski skupnosti v Halmstadu, naj bo to pri sv. mašah v slovenskem jeziku, naj bo to v švedski župniji, kakor tudi v slovenskem društvu. Bog ju je obdaril s štirimi hčerami, od katerih tri živijo na Švedskem, ena pa si je skupaj z znanim slovenskim pevcem Marjanom Smodetom ustvarila dom in družino v Trbojah pri Dravogradu.

Sonja in Janko sta še enkrat izkazala gostoljubje slovenskemu duhovniku Zvonetu, ki se je s težkim srcem poslovil od zelo zavzetih in delavnih »faranov«, ki jih bo še kako pogrešal pri »slovenskih sv. mašah« v Halmstadu.

Draga Sonja in Janko! Bog povrni za vso ljubezen in dobroto, s katerima sta obdarila mnoge rojake in slovenske dušne pastirje na Švedskem, ki so tudi pri vaju in v vajini družini imeli vselej prostor in so bili dobrodošli. Hvala za vso pomoč pri »slovenskih srečanjih« v Vadsteni. Prav tako hvala obema za vso pomoč duhovnikom v Halmstadu, nazadnje p. Romanu Kunklu. Z žalostjo v srcu se »švedski vagabund« Zvone poslavlja od vaju skupaj z rojaki iz Halmstada, obenem pa se veseli, da imata možnost bivanja doma. Bodita tudi v križevski župniji tako dejavna, kot sta bila na Švedskem.

Pogreb: Slovenska skupnost iz Malmöja se je v ponedeljek, 5. maja 2003, v S:ta Gertruds kapell na Östra kyrkogårdenu ob 13. uri s sv. mašo zadušnico skupaj s sorodniki poslovila od pokojnega Jožeta

Čučka. Življenje Jožeta Čučka je bilo razpeto med letoma 1937 (rojen je bil 7. marca) in 2003 (umrl je 13. aprila). Rojen je bil v Trnovski vasi blizu Ptuja. Časi so bili tudi za njegovo družino tedaj izredno težki. Svojima staršema je rad pomagal pri obdelovanju zemlje, ki je dajala skromnem zaslužek. Po osnovni šoli je odšel v šolo za cvetličarja, ki jo je končal z uspešno opravljenim izpitom. Toda težko se je bilo zaposliti, zato sta s prijateljem prebegnila v Italijo. Od tam je po šestih mesecih, skupaj s prijateljem Božom Paradižem (umrl je 14. januarja 2003 in je pokopan blizu Jožeta Čučka), prispel na Švedsko 1962. leta. Najprej je nekaj let živel in delal v Trelleborgu, kasneje pa se je preselil v Malmö, kjer si je ustvaril zakonsko skupnost z Elizabetho. Rodili so se jima trije sinovi: Marjan leta 1969, Emil leta 1970 in Silvo leta 1973. Življenje je teklo naprej in kakor je rekla velika Slovenka Mila Kačičeva: »Življenje je vse prineslo s seboj, pa je vse tudi odneslo«, tako je bilo tudi v Čučkovi družini. Jožeta je obiskala večja preizkušnja bolezní že leta 1997, ki jo je z medicinsko pomočjo premagal. Leta 2003 pa je meseca marca prišla zanj zadnja

preizkušnja. Čeprav je medicinsko osebje storilo vse, jim ni uspelo podaljšati Jožetovega življenja. 13. aprila 2003 ga je Gospodar življenja poklical k sebi.

Naj rojak in Kristusov brat počiva v miru in skupaj z vsemi rajnimi v Malmöju čaka vstajenja od mrtvih. Ko so sinovi ostali praktično brez staršev, naj še toliko bolj čutijo, da imajo še enega, nebeškega Očeta, kakor tudi nebeško Mater Marijo. Naj v Bogu in Materi Božji najdejo moč in tolažbo!

V spomin ob 10. obletnici smrti dragemu sinu Zdravku Hozjanu: Minilo je že let deset, kar zapustil si ta svet, ajteka in mamó ter sestríco z družíno, ko podal si se v večno domovíno. Tam prosi ti za nas, da Bog potolaži nas. Mi pa na zemlji zate bomo molili, da skupaj nekoč se bomo v nebesih veselili. Počivaj v miru! Tvoji: mama Aníka, ajtek Martin in sestra Zdenka z družíno.

Zvone Podvinski

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

ZÜRICH

Po vstajenjski maši na večer velike sobote smo se v Zürichu še nekoliko zadržali v prijateljskem klepetu pred cerkvijo. Med nami je bil tudi postavni **Robert Leban** s Tolminskega, ki z družino že dobro desetletje živi v Švici. Roberta, ki je drugače izjemno zavzet član naše slovenske skupnosti, smo nekoliko podražili, ker je v zadnjem času zelo shujšal (sploh še, ker je samo še bolj suh kot je bil). In tako smo iz

Pokojni Jože Čuček

Robert Leban se je na maratonu v Zürichu odlično izkazal.

njega izvlekli kar zanimive novice. Teden dni prej se je namreč udeležil znanega maratona v Zürichu, kjer se v teku na 42 kilometrov pomeri več kot 5000 udeležencev. In Robert je kot navdušen športnik in tekač na dolge proge temu izzivu z veseljem prisluhnul. Postavil se je ob bok največjim favoritom, ko je zasedel častno 61. mesto. Prenekateri udeleženci so med tekom omagali, Robert pa je pritekel na cilj v izvrstni formi in bi po potrebi brez težav napravil še kakšen kilometrček za povrhu. Slovenski rojaki našemu športniku iskreno čestitamo za izjemen uspeh! Brez dvoma bo temu sledil še kakšen.

Naša skupnost v Zürichu je bila deležna še enega pristrčnega dogodka. Na prvo majniško soboto sta starša Goreta in Goran Boškovski prinesla h krstu svojo **prvorojenko Žaklino**. To je bil letošnji prvi slovenski krst v Švici. Obenem pa tudi posebno veselje naših prekmurskih rojakov Jožeta in Helene Štunf, ki sta postala dedek in babica. Krstna slovesnost je bila v krogu sorodnikov in prijateljev iz Slovenije v cerkvi sv. Petra in Pavla.

Žaklina, Bog te s krstom sprejema za svojega otroka.

Goreti in Goranu v imenu rojakov voščim, da bi mali Žaklini dala topel dom in s časom še kakšnega bratca ali sestrico, predvsem pa, da bi jo z blagim zgledom pospremila na pot odrasle vere.

AMRISWIL

Številčno najmočnejše slovensko mašno občestvo v Amriswilu bo odslej ostalo brez dveh zelo zavzetih članov: **Hermana in Marije Marinič**. Po treh desetletjih življenja in dela v Švici sta se odločila za vrnitev v domovino. Sledila bosta hčerki Aleksandri, ki je ta korak

Herman in Marija se iz Amriswila vračata v domovino.

napravila že pred petimi leti in sedaj se bo družina zopet združila v rodnem Vedrijanu v Goriških brdih.

Veliko se nas je zbralo na prvo majsko nedeljo, da stisnemo Hermanu in Mariji roko v slovo. In še več bi nas bilo, če bi se že zaključili velikonočni dopusti. Za vse smo poskrbeli, da bi jima pokazali, kako radi ju imamo. Posebej se je izkazala naša nepogrešljiva Milena Jurjovec, ki zna ob vsaki večji priložnosti dokazati svoj izjemen smisel za humor in poezijo. Tako je s pristrčnimi besedami nagovora vlila v te za nas kar žalostne trenutke dobršno mero optimizma. In kot že tolikokrat smo veselo zapeli in še zadnjič v Švici prisluhnili radostnemu spevu Hermanove harmonike, ki je nešteto krat podžigala noge plesalcev.

Ganljivo in nelahko je slovo, ko nas zapuščata dva tako pristrčna in zvesta prijatelja. Najraje bi ju kar zadržali v svoji sredi, a ne smemo biti sebični. Zato ju spremljamo v domovino z veliko mero ljubezni, sama pa se gotovo dobro zavedata, da njun dom ostaja tudi med nami. Saj še kako velja, da je naš dom povsod, kjer nas imajo ljudje radi. Herman in Marija, mi vaju imamo res radi in vaju bomo zelo pogrešali!

VADUZ

(Kneževina Liechtenstein)

Za vse, ki radi prebirajo zgodbi iz rumenega tiska, lahko ponudim tudi jaz svojo. V torek, 6. maja, je mene, vašega župnika in gospoda Janka Krambergerja iz Liechtensteina njena visokost kneginja Maria von Liechtenstein sprejela na zasebni obisk v knežjem dvorcu v Vaduzu. Seveda se ne zgodi vsak

dan, da te tuj najvišji državnik plemiškega stanu povabi na kavo. Ne morem si misliti, da bi si to lahko privoščil pri predsedniku svoje domovine ...

Morda vas bo zanimala kakšna podrobnost s takega obiska, če se vam kdaj ponudi podobna priložnost. Z gospodom Krambergerjem, ki je star znanec knežje družine, sva se, kot že rečeno, tistega majskega dopoldneva odpravila v dvorec. Kot se spodobi, sva morala nekoliko počakati, saj je bil pred nama na sprejemu luksemburški prvi minister. Ko sva vstopila v notranjost dvorca, ki ni nikoli odprt za turiste, sva na dvorišču srečala prijaznega kneza Hansa Adama, s katerim smo si veselo segli v roke. Knez, ko je ugledal velike šope cvetja v najinih naročjih (kaj pa bi drugega lahko nesla kneginji), je hudomušno dejal: »Predvidevam, da sta namenjena k

moji ženi.« No, pritrditi sva morala, da se ni zmotil.

Dvorni uslužbenci so naju pospremili do sprejemnega salona, kjer sva bila spet obsojena na čakanje. Gospod Kramberger je izkoristil ta čas, da je postavil na mizo vazo šmarnic, ki jih je za plemenito gospo nabral na vrtovih njenih podložnikov. Sam sem uprl oči proti velikim vratom na koncu salona, saj sem pričakoval, da se bo najina gostiteljica prikazala prav od tam. Tedaj pa se odprejo majhna stranska vrata in vstopila je dokaj športno in preprosto napravljena dama v spremstvu nadebudnega vnuka (mladega princa) ter nama s sončnim nasmehom zaželela dobrodošlico. Prijazna kneginja, ki je zelo naklonjena Slovincem, je s svojim soprogom že pred leti obiskala našo domovino. Med nami je stekel pogovor v francoščini in nemščini,

katerega podrobnosti pač ne bom razkrival, saj tega še naši politiki ne delajo. Običajno na tiskovnih konferencah ob koncu povedo: »V sproščenem in prijateljskem vzdušju smo ugotovili, da imamo veliko skupnih točk in da si bomo skupno prizadevali za sožitje in napredek.« In moje poročilo za javnost naj bo prav tako.

David

Kneginja Maria von Liechtenstein je v Vaduzu zasebno sprejela na obisk izselskega duhovnika Davida Taljata.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

ESSEN

Župnija Essen vabi na BINKOŠTNO SREČANJE 8. junija ob 15. uri v NEUKIRCHEN-VLUYN. Sv. maša bo v cerkvi sv. Antona (Vluyner-Nordring 60). V cerkvi bo tudi kulturni del našega binkoštnega srečanja. DRUŽABNO SREČANJE bo v KULTURHALLE Von-der-Leyen-Platz 1 z narodnozabavnim ansamblom Planet X iz Stuttgarta.

Lepo vabljeni!

STUTTGART

STUTTGART, sv. Konrad: JUNIJ: 1., 8., 15. ob 16.30. Sveta birna v soboto, 28. junija ob 15.00. JULIJ: 6., 13., 20. AVGUST: 3., 10., 17. V nedeljo, 31. avgusta je peta nedelja, ni slovenske maše.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 1. junija, 6. julija ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 8. junija, 13. julija ob 9.30 v kapeli sv. Jožefa.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 15. junija, 20. julija ob 9.00.

AALEN, sv. Avgustin: v soboto, 21. junija je kresovanje v Esslingenu (ob 18.00), zato v Aalenu ne more biti maše. Bo pa v soboto, 19. julija ob 17. uri.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: zaradi birne v soboto, 28. junija (ob 15.00), maša v Heilbronn odpadde, vabljeni v Stuttgart..

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: nedelja, 22. junija bo sveta maša ob dnevu državnosti ob 11. uri v Bönnigheimu. 27. julija kot ponavadi ob 9. uri pri Srcu Jezusovem.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 21. junija maša za domovino in kresovanje ob 18. uri! 27. julija ob 17. uri. V mesecu avgustu je maša v nedeljo, 24. avgusta, prav tako ob 17. uri.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši. SOBOTNA ŠOLA. Stuttgart: v soboto, 21. junija od 10.00 do 12.00, skupaj z učenci iz Aalena. V soboto, 12. julija bo zaključni izlet v Europa park. Vabljeni tudi starši!

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 7. junija, in v petek, 18. julija ob 17.00.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 14. junija ob 16.45. Z otroki slovenske šole smo v soboto, 12. julija na celodnevem izletu, zato maša julija odpadde.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr. 17 je po predhodnem dogovoru odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00.

V mesecu avgustu so nedeljske maše samo v Stuttgartu in Esslingenu. Vabljeni! V nedeljo, 3. avgusta je srečanje na Višarjah. V nedeljo, 10. pa SREČANJE V MOJI DOMOVINI. Romarska maša bo ob 10.30 na Smuku pri Semiču. Vabljeni v čim večjem številu.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. V juniju samo enkrat: 12. V juliju pa: 3., 17., 31. Tel: 089/543-98-19.

Srečanje v spomin Vinka Žaklja

Študentsko društvo Silaq iz Šentjošta nad Horjulom je v petek, 11. aprila, organiziralo spominsko srečanje v čast slovenskemu izseljeniškemu duhovniku, fotografu in narodnemu buditelju msgr. Vinku Žaklju.

Srečanje je sovpadalo s turnejo Slovenskega katoliškega kulturno pevskega društva Slomšek iz Belgije, katerega ustanovitelj in duhovni vodja je bil Vinko Žakelj. Pevsko društvo s sopotniki se mu je s petjem in molitvijo poklonilo na šentjoškem pokopališču, po končani spominski maši pa so pevci sodelovali še na spominskem srečanju v krajevnem kulturnem domu, kjer so kot predavatelji sodelovali škof Jožef Kvas, Janko Maček, Martin Kranner in Bernard Žabot.

Maček, ki je Vinka Žaklja poznal osebno, je prisotnim orisal njegovo življenjsko pot in vpetost le-te v družbene in socialne razmere tistega časa. Po besedah Mačka je Žakelj že pred vojno in med njo stremel k sožitju Slovencev, pa naj si bodo razdeljeni v socialnem ali političnem smislu. Med drugo svetovno vojno sta skupaj z bogoslovcem Romanom Malavašičem v Šentjoštu poskrbela, da so kmečke družine nudile zatočišče gorenjskim bogoslovcem in drugim civilistom, ki so bežali pred nemškim terorjem in partizansko revolucijo. Kajti Žakelj, kot je povedal škof Kvas, ki je bil v gimnaziji osem let njegov sošolec, je po svoji osebni zrelosti prehitel svoje sošolce. »Kar se tiče njegovega življenja izven šole, zanimanja za politiko in gospo-

darstvo, o vsem tem je vedel veliko več kot mi. Bil je velik idealist, vedno pripravljen pomagati in imel je izredno ljubezen do domovine in slovenskega naroda že v gimnazijskih letih.« Maja 1945 se je Žakelj skupaj s tisočimi Slovenci umaknil na Koroško, kjer je v Vetrinju bral novo mašo, nato pa ga je življenjska pot vodila v Belgijo. Ker je bil kritičen do medvojne revolucije in povojnega enopartijskega sistema, je bil oblastnikom trn v peti. V Belgiji je skrbel za dušni blagor slovenskih izseljeniških rudarskih družin in za dopolnilno izobraževanje slovenščine druge generacije tamkajšnjih Slovencev. »Iz obstoječega društva sv. Barbare je razvil pevsko društvo Anton Martin Slomšek in bil njegov duhovni vodja. Vedno je poudarjal naj podpiramo resnico, pravico in svobodo. Ter da naj beremo slovenske časopise, sicer nas bo pobralo,« je v predavanju povedal Belgijec Žabot.

Žakelj se je po nastanitvi v Belgiji pogosto vračal v bližino Slovenije, najbolj pa so mu v srce segle sv. Višarje z okoliškimi Kamnitimi lovci. Nemara ne samo zato, ker je bil vnet častilec višarske Marije, pač pa tudi zaradi okolice, ki je tako spominjala na Slovenijo. Gorska narava, pogosto prepletena s sakralnimi znamenji, je postala priljubljen motiv v njegovem fotografskem objektivu. V Belgiji je bil za nekaj fotografskih stvaritev celo nagraden. Ob koncu osemdesetih se mu je na sv. Višarjah ponudila izjemna priložnost, da je dobil možnost odkupa stare hiše, sedanjega doma na sv. Višarjah. Kot je povedal sedanjí upravitelj tega doma, Martin Kranner, je Žakelj gorel za sv. Višarje, ki so danes znane kot romarski kraj treh Slovenij.

Vinko Žakelj je jesen življenja nameraval preživeti v rojstnem kraju, a ga je prehitela nenadna smrt. Umr! je l. 1996 v Belgiji, uresničila pa se mu je želja, da njegovo telo počiva v rodni slovenski grudi.

Gašper Tominc

Jubilej moškega zbora Moj šocelj iz Sindelfingna

Dobro obiskan koncert v Schubertovi dvorani ob 10-letnem jubileju okteta MOJ ŠOCELJ je slovensko in nemško občinstvo lepo sprejelo, kar je za pevce dobra vzpodbuda in bogata nagrada. Med dvajsetimi pesmi so bile poleg slovenskih tudi makedonska, dve dalmatinski in ena nemška. Kot gosta sta zečela ženski septet iz Sindelfingna in gospod Arnschek kot solist ob klavirski spremljavi.

Po zadnji pesmi – Lipa Davorina Jenka – poslušalci niso popustili, zato je oktet odpel še svojo himno: Pojdam u Rute in pesem, Na jezeru Miroslava Vilharja. Jubilejni koncert je bil tudi priložnost za podelitev srebrnih in zlatih Gallusovih značk. Pevkam in pevcem jih je podelila dolgoletna voditeljica ženske pevske skupine, učiteljica H. Thiele, ki se je na koncert pripeljala iz Slovenije. V nagovoru je pohvalila vztrajno in plemenito delo kulturnikov in doseženo raven petja. Župnik dr. Zvone Štrubelj je med drugim poudaril pomen pevske kulture za ohranjanje narodne identitete. Oktetu je podaril dragoceno knjigo o Sloveniji. Vodja okteta se je zahvalil poslušalcem za sodelovanje na koncertu, nagovoril je tudi pevke in pevce ter jim čestital za Gallusova priznanja. Cerkev pa je izrekel besedo zahvale za vso podporo, ki so je deležni. »Po tej tirnici teče veliko kulture in tu smo pevci s srcem zraven,« je še dejal.

In kako so slovensko pesem doživljali nemški prijatelji? Slikarka D. Kiehl je občutila lepe štiriglasne harmonije. Učiteljica Böhm je pohvalila zbranost pevcev, petje na pamet in brez dirigiranja. Zastopniku mesta Sindelfingen je bilo petje zelo všeč. Koncert sta odlično povezovala in ga popestrila z recitacijami Luci Weidle in Florian Rabuza.

Jože Rabuza

Marko Kremžar: LETO BREZ SONCA

Popravki

Gospod Marko Kremžar, avtor knjige *Leto brez sonca*, ki jo objavljamo v nadaljevanjih v naši reviji, nas je že pred časom opozoril na popravke, ki jih moramo vnesti v besedilo pred objavo. Žal se nam je v uredništvo prikradel škrat zmešnjave in smo natisnili nekorrigirano besedilo. Gospodu dr. Marku Kremžarju se iskreno opravičujemo za to nezgodo in tu objavljamo popravke.

NL, letnik 52, 2003, številka 2, str. 39 objavljeno besedilo: » ... v obnovljenem Zavodu svetega Stanislava, mučenca, po desetletju ... « se pravilno glasi: »... v obnovljenem Zavodu svetega Stanislava, po desetletju ...«

NL, letnik 52, 2003, številka 3, str 40 objavljeno besedilo: »... Njenega zaročenca dr. Mirka Kremžarja, ki je bil znana osebnost v slovenski katoliški javnosti, a kljub primku ni bil naš sorodnik, so februarja 1943 pri Črmošnjicah ...« se pravilno glasi: »Njenega zaročenca, globoko vernega dr. Mirka Kejžarja, ki je bil v lavantinski škofiji član škofijskega odbora Katoliške akcije ter kot tak znana osebnost, so februarja 1943 pri Črmošnjicah ...«

Predor je bil skoraj prazen. Nekaj voz je bilo namenjenih skozi, večina pa je hotela počakati na tej strani, da pridejo domobranski bataljoni in zavarujejo cesto. Predno sem stopil v predor, sem od daleč videl, da si je nekaj kmečkih družin s težko obloženimi vozovi izbralo strmo pot, po stari cesti čez prelaz. Konji so komaj zmagovali klanec, a gospodarji z ženami in otroki očitno niso zaupali predoru, kjer se ni bilo mogoče skriti, če bi te na oni strani čakal kdo s strojnico. Večino pa je bilo vendarle bolj strah ljubeljske strmine kot temne poti skozi predor.

Ko sem stopil za obloženim kmečkim lojtrskim vozom v predor, sem opazil, da ni dokončan in da tudi ceste še ni. Stopali smo po živi skali. S stropa je kapljala voda. Konjem je drselo po hrapavi skali, ki jo je povsod pokrivalo tanko, spolzko blato. Predor je bil širok, a paziti je bilo treba, kam si stopil, ker tla niso bila po-

ravnana in ti je noga lahko zadela ob skalo ali pa se ti zvila, če si stopil, kjer je bila ta globlje izsekana, v lužo. Z vsakim korakom je postajalo temneje. Luči ni bilo in vsakdo je stopal trdo za svojim predhodnikom. Tu in tam je poblisknila žepna svetilka, a ker je bila pot še dolga, so redki, ki so imeli s seboj baterije, z njimi varčevali. Ker nisem vedel, kako dolg je predor, se mi je pot po njem zdela tvegana in sem razumel kmete, ki so izbrali sončno cesto čez prelaz. Kasneje sem slišal, da so nekatere skupine beguncev hodile skozi predor po nekaj ur, ker se je neobdelana cesta včasih zagostila z vozovi in s preplašenimi konji. Mi smo imeli srečo. Naenkrat se je pred mano posvetilo in stal sem na Koroškem.

Bilo je prvič, da sem se znašel zunaj meja nekdanje Jugoslavije. Vedel sem, da sem še vedno na slovenskih tleh, a občutek, da sem pustil za seboj državno mejo, ni bil prijeten. Umaknili smo se. Domovina bo vsaj nekaj časa v rokah komunistov. Kaj bomo našli, ko se vrnemo? Vse to se mi je podilo po glavi, a k sreči ni bilo dosti časa za razglabljanja. Cesta se je obrnila navzdol, ob njej sem zagledal barake, okrog njih pa precej domobrancev, med njimi tudi fante iz našega kolesarskega oddelka.

Z Zmagom sva se jim pridružila. Povedali so, da imajo povelje ostati pri tunelu in čakati, da pride za nami udarni bataljon Vuleta Rupnika. Nisem spraševal, od koga naj bi povelje prišlo. Razšli smo se po barakah in se pripravili, da bomo tu prenočili. Potem smo posedli po travi in čakali. Sredi popoldneva so pričele prihajati skozi predor prve čete naših bataljonov. Mimo nas so se spuščali v dolino najprej dobro oboroženi vodi in čete Rupnikovega bataljona, za njimi pa v presledkih še drugi. Vse popoldne do večera so hiteli mimo nas po robu ceste fantje s svojimi podčastniki in častniki v

nepretrgani vrsti po eden ali dva, in izginjali za ovinkom. Skoraj vsi so imeli čez ramo brzostrelke, nekateri so nosili strojnice, tu in tam je bilo videti lahke minomete. Kadar smo koga prepoznali, smo si pomahali. Pogled na domobrance, ki so s prožnim korakom in vedrih obrazov šli v boj, da nam odprejo pot do zaveznikov, je bil za nas, ki smo bili nekako prepuščeni sami sebi, blažilen. Čeprav na umiku, smo bili urejena, slovenska vojska.

Pričelo se je mračiti. Polegli smo po tleh v barakah, ki so bile, kot smo zvedeli, del nacističnega koncentracijskega taborišča Mauthausen. Predor so zgradili Nemci s prisilnim delom ujetnikov, ki so bili po večini Francozi.

Drugo jutro, 11. maja, smo morali zgodaj na pot. Cesta se je vila zdaj stalno navzdol, med gozdovi in s soncem osvetljenimi gorskimi grebeni. Bila je polna voz, vozičkov in tovornjakov ter utrujenih družin. Vse se je pomikalo proti vasi Podljubelj, ki naj bi bila nekje v dolini.

Sedli smo na kolesa. Navzdol je šlo kar samo, a po polni cesti ni bilo lahko voziti. Drug za drugim smo se spustili po ozki stezi, ki so jo puščali begunci na robu ceste. Treba je bilo zavirati na vso moč. Zvonili smo in kričali, da so ljudje gledali, kaj prihaja za njimi, in se umikali. Kolo je vedno našlo malo prostora, da je lahko švignilo mimo civilistov, se izognilo zapreki ali prehitelo tovornjak, ki je zasedal cesto skoraj do roba.

Z Zmagom sva kmalu pustila za seboj ostale bolj previdne tovariše. Hitrost mi je dajala prijeten občutek, da obvladam položaj. Zmago je sprva vozil spredaj, jaz pa tik za njim. Ovinek je sledil ovinku, prehitevala sva tisočglavo begunsko vrsto, ki se je zdaj držala leve strani ceste, kjer je bil hrib, medtem ko je bila na desni globel, ponekod polna dreves. Veter je žvižgal mimo ušes.

»Prostor! Prostor!« sva kričala in ljudje so začudeno gledali, kakšen tepec divja s kolesom po ljubeljskem klancu. Ko se mi je na nekem ovinku zazdelo, da mi kolo uhaja izpod nog, sem močneje pritisnil na pedala, da bi zavrl, pa se v mojo grozo brzina ni zmanjšala. Nožna zavora je od stalnega trenja odpovedala; poskusil sem z ročno, a je bila prešibka, da bi ustavila kolo. Z vsakim trenutkom se je hitrost večala. Zaklical sem Zmagu, naj me spusti mimo. Umaknil se je. Ni mogel vedeti, da sem ostal brez zavore. Klanec je bil na ovinku še nekam položen, a se je hitro nagnil v dolino. Kolo je ponorelo. Mimo so švigali obrazi, konji,

Gospod Šket je srečal Abrahama tudi v Esslingenu.

(Stuttgart) Naši mladi nogometaši po uspešno končanem turnirju. Kdo je zmagal?

vozovi ... Vprašanje je bilo le, na katerem ovinku me bo vrglo s ceste ali ob rob kakega tovarnjaka.

Tedaj zapazim na desni strani ceste nizko kmečko hišo s široko odprto lesu, za katero je bil sadovnjak. Nagnil sem kolo in švignil skozi vrata mimo kokoši in prestrašene gospodinje med drevesa, se nekajkrat v krogu zapeljal po visoki travi mimo hrušk in jablan pa skoraj padel s kolesa, ki je končno izgubilo zalet. Iz nožne zavore na zadnjem kolesu se je kadilo. Prijazna gospodinja, ki je videla mojo zadrego, je prinesla korec vode, s katero sem ohladil cvrčečo os, potem pa še svojo žejo. Nato sem sedel v travo, naslonil glavo na drevo, zaprl oči in se oddahnil.

Zmago me je kmalu dohitel. Ni vedel, zakaj sem tako zdivilj po klancu. Poučil me je, da vroče zavore ni

pametno polivati z mrzlo vodo, strokovnjaško pregledal kolo in ugotovil, da lahko nadaljujeva pot. Pobral sem se s trave, pogledal okrog sebe, da ne bi česa pozabil, in zagledal tik ob drevesu v travi lepo zložen kupček igralnih kart. Bile so prav take, kot jih je imela doma tetka Mili, da je ob sredah s stričkoma Ivanom in Vladom, svojima bratoma, igrala »remi«. Pobral sem jih in vtaknil v žep za tetko, ko se dobimo pri Angležih.

Kolona je spet stala. O naših kolesarjih ni bilo sledu. Počasi sva vozila ob stoječih vozovih. Naenkrat je bilo begunske vrste konec. Pred nama se je odprla prazna, gladka, bela cesta. To je bil nenavaden pogled. Stopila sva s koles in pričela počasi stopati v smeri proti Borovljam. Ko sva se čez čas ozrla, sva opazila, da je kolono zakril ovinek. Okrog naju je bil gozd. Kamor sva pogledala, ni bilo žive duše. Dan je bil lep, brez ve- tra in vse naokoli je bilo tiho. Naredila sva še nekaj ko- rakov, pa obstala. Ni bilo razloga, da bi se vračala, pot naprej pa se nama tudi ni zdelo varna. Sedla sva pod smreke ob cesti.

Odprla sva krušnjaka. Zaloga suhe hrane se je hitro krčila in tako je bilo najino kosilo precej pičlo. Molče sva žvečila rezino črnega kruha in košček sira. Izza ovinka se je prikazal vojak. Ko se je približal, sva videla, da je nemški oficir s srebrnimi našitki. Stopal je počasi, kot bi se sprehajal. Brezbrižno naju je pogledal, pa nadaljeval svoj sprehod. Predno je prišel do naslednjega ovinka, se je ustavil, se podobno kot

Tudi gospa veleposlanica in gospod konzul rada prideta v Limburg na naša srečanja.

midva usedel na rob ceste in pričel nekaj jesti. Zanj je bilo konec vojne, konec nevarnosti, konec odgovornosti. Po kratkem ujetništvu bo odšel domov. Srečen človek.

Z Zmagom sva pojedla in čakala, da se izza ovinka prikažejo prvi vozovi. Ni se nama ljubilo nazaj, da bi vprašala, zakaj stojimo. Molčala sva in tuhtala, ko je za gozdom pod nama vžgalo, kot bi bil sodni dan. Ni bilo slišati posamičnih strellov niti drdranja strojnic niti eksplozij granat. Vse je bilo kot en sam izbruh neštetihi cevi avtomatskega orožja. Nikdar nisem slišal takega streljanja. Ni se pričelo z enim strelom. Bila je kot dolga, strašna, nepretrgana salva.

Kakor se je streljanje nenadoma pričelo, je tudi kot na povelje v hipu prenehalo. Ni pojenjavalo, ni se izgubilo v posamičnih streljih. Za viharjem je zavladala grobna tišina. Boja je bilo konec. Domobranski bataljoni so razbili partizanski obroč. Bilo je v petek, 11. maja. Na cesti razen naju ni bilo videti žive duše. Nemec je nekam izginil. Minilo je precej časa, predno so se izza ovinka pokazali prvi vozovi.

Ker sva s prijateljem hotela vedeti, kaj se je zgodilo, sva ob cesti počakala, da se je prikazala štabna četa, ki je to pot kar narasla. Poleg naših kolesarjev sem opazil še več domobrancev, ki so stopali okrog znanega tovarnjaka. Ostalih štabnih avtomobilov ni bilo videti. Povedali so nama, da sva zamudila kosilo, ki so si ga pripravili s hrano, katero je poleg drugega prevažal naš tovarnjak. Bil je verjetno zadnji obrok, predno pridemo do Angležev. Upali smo, da bo zdaj, ko nam je Vule, kot smo rekli mlademu Rupniku, odprl pot, to prav kmalu.

Kljub odprti poti se je kolona pomikala zelo počasi.

Res smo se kmalu srečali z Angleži. Vrsta beguncev, ki je vedno bolj polnila cesto, se je večkrat ustavila. Na nekem ovinku sem opazil, da stojita nekaj sto metrov pred nami sredi ceste dva rjava oklepna avtomobila. Na prvem je bilo ob težki strojnici videti vojaka v rjavi uniformi. Prvič v življenju sem videl »zaveznike«, o katerih smo sanjali vso vojno.

Oklepnik je zasedal velik del ceste, za njim je bilo videti drugega in če jih je bilo še kaj, jih je zakrival ovinek. Na nek način so se morali pririniti ob begunskih vozovih do tja. Zdelo se je, da so bili namenjeni na prelaz, pa so se ustavili ob plazu beguncev, ki se je valil v nasprotno smer. Vse okoli so se ljudje spraševali, kdo zna angleško, da bi šel do rjavo oblečenih vojakov in zvedel kaj več. Študentje, kolikor nas je bilo v naši domobranski skupini, smo morali osramočeni priznati, da tako daleč naša učenost ne seže.

Opazil sem, da se je nabralo okrog oklepnikov vse polno ljudi, a ni bilo videti, da bi se vojaki, ki so med tem stopili iz vozil na cesto, z njimi pogovarjali. Za oboje je bila cesta zaprta. Čez čas je prišlo od nekod, ne mimo nas, nekaj domobranskih oficirjev, ki so se pričeli pogovarjati z Angleži. Nekdo med njimi je očitno znal angleško. Zdelo se mi je, da govorjenju pred nami ne bo konca. Vedno več angleških vojakov je stopalo iz vozil in postopalo ob cesti. Gotovo so bili čakanja prav tako naveličani kot mi. Potem pa so naenkrat vsi poskakali v svoje oklepne avtomobile, ki so se pričeli na ozki cesti nerodno obračati. Motorji so zahrumeli in zavezniki so izginili v smeri proti Dravi.

(Se nadaljuje)

(Stuttgart) Z družino Reichle smo med mašo navdušeno prepevali.

Skavtinja Lučka

PRIŠLO JE POLETJE IN
LUČKA JE ŠLA
SKUPAJ S SKAVTI
ŽIVET V NARAVO.
NAUČILA SE JE
SKAVTSKO HIMNO.

Kaj vse mora skavt imeti rad?

Besede so skrite v vodoravnih in navpičnih vrstah. Poišči jih!

*Skavtska pesem zdaj zadoni
preko zemlje do neba
in razvnemi v nas ljubezen
do prirode in Boga.*

*V eno združi naša srca
in razsonči v nas modrost,
da ljubeče bomo znali
vsem razglašati mladost.*

I	A	D	E	M	B
N	A	R	A	V	O
P	E	S	M	I	G
H	K	G	F	R	A
L	J	U	D	I	I

"Natakar, ali je ta zrezek, ki ste mi ga postregli, svinjski ali goveji?"

"Kaj tega ne znate ločiti?" se začudi natakar.

"Ne!"

"No, potem je pa čisto vseeno! Kar svinjsko naj bo!"

"Zakaj petelin tako zgodaj kikirika?"

"Ker kasneje, ko se zbudijo kokoši, ne pride do besede."

Mesar je odprl novo mesnico. Začel je na svoje in prva stranka je bil njegov prijatelj.

"Ali imaš morda telečjo glavo?" ga je vprašal.

"Ne, samo tako se češem!" je odvrnil mesar.

V muzeju sta na ogledu tudi dva policista. Kustos razlaga in med drugim reče:

"To je rokoko!"

"Kaj je rekel?" vpraša prvi policist svojega kolega.

"Ne vem. Nisem razumel, ker jeclja."

"Koliko je to, Vasja?" vpraša učiteljica, potem ko je napisala na tablo 2 : 2.

"Remi!" odgovori Vasja.

Mož se je vrnil iz službe in ženo zalotil v kuhinji pri pomivanju posode.

"Toda draga, na tvoj rojstni dan ti pa res ni potrebno pomivati posode! Pusti jo do jutri!"

Naftni šejk je obiskal Pariz, se sprehodil do Eifflovega stolpa in komentiral:

"Joj, ti nesposobni Francozi. Že tretjič sem v Parizu, pa še vedno niso izvrtali nafte!"

Gorenjca je prijatelj vprašal, kaj bo njegov sin študiral po srednji šoli.

"Zdravnik bo postal!" je ponovno rekel Gorenjec. "Že zbira časopis, ki ga bodo lahko njegovi pacienti prebrali v čakalnici!"

Razgovor v zavodu za zaposlovanje:

"Kolikokrat ste letos že zamenjali službo?"

"Petkrat."

"Ste delali kot priložnostni delavec?"

"Ne, kot nogometni trener."

Silvo se je s čisto novim avtom in še toplim vozniškim dovoljenjem z ženo odpeljal na izlet. Ko je pripeljal do križišča, pogleda levo, nato pa vpraša ženo:

"Je na desni kakšen avto?"

"Ne," reče ona.

Ko Silvo pritisne na plin - poči.

"Le avtobus," nadaljuje žena.

"Žena, kar srce me boli, ko vidim, kako se mučiš s kuhanjem in čiščenjem stanovanja. Daj, zapri vrata dnevne sobe!"

Črnogorca se pogovarjata in eden vpraša:

"Ali veš, kdo je Mozart?"

"Prvič slišim! Kdo pa je to?"

"To je tisti, ki je napisal glasbo za moj Nokia Ericson GSM!"

"Moj očka je policaj! Kaj dela pa tvoj očka?"

"Tisto, kar mu reče mamica!"

Srečata se deževnika.

"Kako si kaj? Kje imaš pa brata?"

"Na ribolov je šel."

Gost je leta in leta prihajal v gostilno in vedno naročil dva konjaka. Enega zase, drugega za prijatelja, ki pa ga ni bilo. Tako je vsakič popil dva konjaka. Nekega dne pa naroči samo en konjak.

"Vašega prijatelja ne bo?" se pošali natakar.

"Bo, bo, ta je za njega. Jaz sem pa po priporočilu zdravnika prenehal piti!"

Vodja avtoparka je vprašal novega šoferja, ki se je vrnil s prve vožnje:

"Kako pa to, da si v eno smer vozil dve uri, nazaj pa kar šest?"

"V tovarni tovarnjakov so krivi! Za naprej so izdelali kar pet prestav, za nazaj pa samo eno!"

"Oho, soseda ima pa nova očala! Saj vam kar pristaja jo, pa še skrijejo vam gube okoli oči!" je rekla soseda sosedu.

"Ja, poleg tega pa bolje vidim, koliko sivih las imate!" ji druga soseda ni ostala dolžna.

301A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

306A1 Prodajam parcelo v Zgornji Savinjski dolini, 4.000 m², z gospodarskim poslopjem, staro hišo in hišo v 4. gradbeni fazi; sončna lega, 50 m makadama,

ravnina. Cena po dogovoru. Informacije po telefonu 031 501 021 v Sloveniji.

306B1 Prodajam manjšo kmetijo v Zgornji Savinjski dolini, 31.000 m². Cena po dogovoru. Informacije po telefonu 031 501 021 v Sloveniji.

306C1 Slovenski flamski fant, star 30 let želi spoznati pošteno slovensko flamsko dekle, staro od 25 do 32 let, za sklenitev zakona ali prijateljstva. Šifra: "sreča".

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:

<http://zvone.freeweib.bz>

Slovenska katoliška misija Berlin:

<http://www.skmberlin.de>

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skg ffm/>

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skm.ma/>

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skm.st/>

Elektronski naslovi slovenskih izseljenških duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikanek, London
cikanek@msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojzij Rajk,

Eisden

irajk@planetinternet.be

NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin

dori@skmberlin.de

Alojzij Zaplotnik, Essen

azaplotnik@t-online.de

Stanislav Čeplak, Oberhausen

sceplak@t-online.de

Martin Mlakar, Koeln

skm.koeln@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt

skg ffm@t-online.de

Janez Modic, Mannheim

skm.ma@t-online.de

Stanislav Gajšek, Ingolstadt

skm.in@t-online.de

Zvone Štrubelj, Stuttgart

zvones@gmx.de

Marko Dvofák, Ulm

marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München

zveza-sid@msn.com

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg

zvone@telia.com

ŠVICA, David Taljat, Zürich

taljat.david@bluewin.ch

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

zveza-sid@msn.com

ljubo.bek@siol.net

RAFAELOVA DRUŽBA

rafaelova.druzba@siol.net

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu

<http://miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm>

Katoliška Cerkev v Sloveniji

<http://www.rkc.si>

Mariborska škofija

<http://mb.rkc.si>

Republika Slovenija

<http://www.sigov.si>

Koroški tednik NEDELJA

<http://www.nedelja.at>

Katoliški tednik DRUŽINA

<http://www.druzina.si>

Mesečnik OGNJISČE

<http://www.ognjisce.si>

Izseljenško društvo

SLOVENIJA V SVETU

<http://www.drustvo-svs.si>

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije

<http://www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm>

Slovenske mladinske organizacije

v ARGENTINI

<http://www.sdo-sfz.com.ar>

Pristojne prijavitelne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglaš sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenških duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 4.000 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK

V ceno izdaja je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • **Devizni račun pri NLB d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575
Oskrbuje tudi skupnost
v Linzu in Freilassingu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution
B-6200 CHÂTELINEAU
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA

Silvo Česnik

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin, delegat

14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

dr. Jožko Pirc

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

SRBIJA IN ČRNA GORA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81
D-85055 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Staffenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
faks: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA – LIECHTENSTEIN

mag. David Taljat

Hallwylstrasse 60
CH-8004 Zürich
SCHWEIZ
tel. (*41) 01 301 31 32
faks (*41) 01 303 07 88
GSM (*41) 079 777 39 48

Slovenska katoliška misija v Merlebachu

KAPELA SV. JOŽEFA

6. julij - nedelja Slovencev po svetu
Po njihovih sadovih jih boste spoznali (Mt 7,16).

ISSN 1408-9726

